

2025 METŲ

T E K S T I N Ė
BIBLIOTEKOS VEIKLOS
ATASKAITA

TURINYS

1. VADOVO ŽODIS	4
2. BENDROJI DALIS	6
3. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	8
4. FONDO FORMAVIMAS	11
5. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS.....	17
6. PRIEIGA IR SĄLYGOS	22
6. RENGINIAI	25
7. VARTOTOJŲ VAIKŲ APTARNAVIMAS	32
8. NETRADICINĖS DARBO FORMOS	36
9. MOKAMOS PASLAUGOS.....	42
10. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS	44
11. INFORMACINĖ VEIKLA	50
12. KRAŠTOTYROS VEIKLA	52
13. METODINĖ VEIKLA	60
14. PERSONALAS	74
15. MATERIALINĖ BAZĖ	76
16. FINANSAVIMAS	77
17. IŠVADOS.....	80

Naudotos santrumpos:

SVB – savivaldybės viešoji biblioteka;
VB – viešoji biblioteka;
MP – miesto padaliniai;
KP – kaimo padaliniai;
DGĮ – dokumentų grąžinimo įrenginys;
LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema;
NVŠ – neformalusis vaikų švietimas;
TAU – Trečiojo amžiaus universitetas;
TBA – tarpbibliotekinis abonementas;
TIC – Turizmo informacijos centras;
VIPT – viešosios interneto prieigos taškas;
VRSS – vartotojų registracijos statistikos sistema;
VšĮ – viešoji įstaiga;
VU – Vilniaus universitetas;
d. – diena;
dok. – dokumentas;
fiz. – fiziniai;
kt. – kita;
kv. m – kvadratinis metras;
lit. – literatūra;
l/d – lopšelis-darželis;
m. – metai;
mėn. – mėnuo;
pav. – pavadinimas;
proc. – procentas;
vnt. – vienetas.

1. VADOVO ŽODIS

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą sudaro Viešoji (centrinė) biblioteka (toliau – VB) ir 24 struktūriniai teritoriniai padaliniai, kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje. Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka vykdė savo misiją – būti atvira visuomenei, skatinti žinių visuomenės raidą ir formuoti visą gyvenimą trunkančio mokymosi aplinką. 2025 metais veiklomis siekta įrodyti, kad šiandieninio gyvenimo kontekste itin svarbus bibliotekos, kaip viešos prieigos prie interneto teikėjos, informacinio raštingumo ugdytojos, naudojimosi e. valdžios paslaugomis skatintojos, mokymosi ir kultūros skleidėjos, vaidmuo. Pagrindinis dėmesys skirtas paslaugų, atitinkančių šiuolaikinės visuomenės poreikius, plėtrai, teigiamo bibliotekos įvaizdžio formavimui, darbuotojų kompetencijų tobulinimui ir motyvacijos stiprinimui. Bibliotekos paslaugos buvo nuosekliai pritaikomos bendruomenės poreikiams ir aktualiems prioritetams. Sukurta ir įgyvendinta nauja paslauga „Pabėgimų kambarys“, VB ir struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose vyko atvirų durų savaitė. Netradicinėse erdvėse organizuoti garsiniai skaitymai, surengtas tarptautinis pasakų sekimo čempionatas, parengta ir įgyvendinta 10 projektų. Įveiklinant Latvių namelį, surengti 3 renginiai: „Šiaurės šalių skaitymai“ vaikams ir suaugusiesiems. Plėtotas bendradarbiavimas su švietimo įstaigomis, atnaujintos bendradarbiavimo sutartys su seniūnijomis ir kultūros įstaigomis. Toliau plėtojama ir įgyvendinama tvarumo programa. 2025 m. Viešojoje bibliotekoje vyko 54 medijų ir raštingumo mokymai, kuriuose dalyvavo 490 lankytojų. Ataskaitiniais metais Viešoji biblioteka vasaros skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“ regione vėl užėmė pirmąją vietą.

2025 m. pradėtas vykdyti projektas „Prisijungusi Lietuva: skaitmeninių įgūdžių tobulinimas“, kurio tikslas – didinti socialiai pažeidžiamų ir atskirtyje esančių gyventojų skaitmeninius įgūdžius, mažinti skaitmeninę atskirtį ir stiprinti suaugusiųjų gyventojų gebėjimą visavertiškai naudotis skaitmeniniais sprendimais. Didžiąją mokymų dalyvių dalį sudarė vyresnio amžiaus asmenys, nedirbantys gyventojai, nutolusių gyvenamųjų vietovių gyventojai. Daugiausia mokymų buvo organizuota bibliotekos struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose. 2025 m. suskaitmeninti ir į skaitmeninį archyvą įkelti 262 vaizdai. VB ir 24 padaliniuose sukauptas 246 804 fizinių vienetų spaudinių ir kitų laikmenų fondas. Lankytojams sudarytos galimybės naudotis nemokama interneto prieiga, lankytis kultūriniuose renginiuose, dalyvauti skaitymo skatinimo programose ir konkursuose. Ataskaitiniais metais savivaldybės viešojoje bibliotekoje apsilankė 7 922 fiziniai ir 12 806 virtualūs vartotojai, iš jų 5 106 – struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose. VB ir struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose užregistruota 206 nauji skaitytojai. Tačiau mažėja vaikų skaitytojų skaičius – 2025 m. jų sumažėjo 293. Bibliotekoje registruoti 62 regėjimo negalią turintys vartotojai, kuriems paslaugas padeda užtikrinti ELVIS sistema. Skaitytojai aprūpinami paklausą turinčiomis knygomis ir

dokumentais – išduota 172 068 dokumentai. Aktyvi veiklos sklaida socialiniuose tinkluose („Facebook“ ir „Instagram“) sulaukė 1 684 5333 peržiūrų, paskelbti 793 įrašai. Pastaraisiais metais pastebimi reikšmingi lankytojų skaitymo ir informacijos vartojimo įpročių pokyčiai – mažėja tradicinio skaitymo popieriniu formatu apimtys, nes vis daugiau informacijos vartojama skaitmeninėje erdvėje. Tai daro tiesioginę įtaką bibliotekos lankomumui ir tradicinių paslaugų paklausai.

Bibliotekos veikla susiduria su didėjančia konkurencija iš skaitmeninių platformų, siūlančių greitą, patogų ir dažnai nemokamą prieigą prie informacijos, pramoginio turinio bei elektroninių knygų. Todėl biblioteka nuolat ieško naujų, patrauklių veiklos formų ir paslaugų (fotografijos studija, pabėgimų kambarys, ELVIS paslaugos, bibliokavinė), galinčių konkuruoti skaitmeninėje aplinkoje. Ypač ryškus iššūkis – jaunimo susidomėjimo bibliotekomis mažėjimas, kurį lemia skaitmeninių pramogų įvairovė, socialinių tinklų populiarumas ir kintantys laisvalaikio įpročiai. Tai skatina biblioteką ieškoti inovatyvių sprendimų, kurti patrauklias edukacines, kūrybines ir interaktyvias veiklas, atliepančias jaunų žmonių lūkesčius ir įtraukiant juos į bibliotekos bendruomenę.

2. BENDROJI DALIS

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka – tai bendruomenės susibūrimo vieta, žinių, kultūros, o vis labiau – ir modernių technologijų centras mūsų mieste. Knygų išdavimas ir populiarinimas lieka svarbi bibliotekos funkcija, tačiau pagrindinė bibliotekos užduotis yra daug platesnė – lavinti, informuoti visuomenę ir suteikti visiems prieinamas prasmingo laisvalaikio galimybes. Šiuolaikinė biblioteka, palaikydama tiesioginį ryšį su klientais, stebi jų poreikius ir kuria naujas paslaugas.

2025-aisiais metais labiausiai išryškėjo net kelios esminės kryptys, kurios apibrėžia Radviliškio bibliotekos vaidmenį rajono gyvenime.

Nuo informacijos saugyklos iki neformalaus bendravimo erdvių: tai liudija ne tik renginių gausa, bet ir jų pobūdis – naktinių ekskursijų po Senąsias miesto kapines ir kitų įvairių susitikimų bendruomenėse organizavimas. Biblioteka sėkmingai „išėjo“ už savo sienų, aktyviai veikdama netradicinėse erdvėse (parkai, kapinės, išvykos į teatrus), taip mažindama kultūrinę atskirtį tarp miesto ir kaimiškųjų vietovių.

Tvarumas ir kūrybinės industrijos (STEAM integracija): ypač vertinga 2025 m. įžvalga – bibliotekos drąsa integruoti ekologines temas į kultūrinį turinį. Projektas „Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra“ parodė, kad biblioteka tampa laboratorija, kurioje teorinės žinios apie aplinkosaugą virsta praktiniais kūrybiniais produktais. Bendradarbiavimas su vietos švietimo įstaigomis (pvz., Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazija) per STEAM veiklų parodas rodo kryptingą darbą su ateities karta, ugdant ne tik skaitytoją, bet ir kūrėją.

Globali patirtis lokaliai proveržiui: dalyvavimas tarptautinėse programose (pvz., „Erasmus+“ vizitai Vokietijoje, Latvijoje, Lenkijoje) 2025 m. suteikė impulsą modernizuoti paslaugas. Prie bibliotekos esanti Knygų grąžinimo dėžė, Knygomatas suteikia laisvę pasiimti ar grąžinti knygas bet kuriuo paros metu, todėl skaitytojai tampa nepriklausomi nuo bibliotekos darbo valandų. Ši paslauga leidžia užsakytus leidinius atsiimti greitai ir be eilių strategiškai patogioje vietoje, taip efektyviai taupant laiką. Be to, tai saugus ir bekontaktis būdas naudotis bibliotekos ištekliais, užtikrinantis privatumą bei šiuolaikišką aptarnavimo patirtį.

Edukacija ir socialinė įtrauktis: 2025-ieji metai Radviliškio viešajai bibliotekai buvo inovacijų, bendruomeniškumo ir kultūrinio paveldo aktualizavimo metai. Biblioteka sėkmingai vykdė „gyvosios erdvės“ koncepciją, pritraukdama įvairaus amžiaus lankytojus per modernias technologijas ir tradicinius kultūros formatus.

2025 m. renginiai pasižymėjo žanrų įvairove – nuo naktinių ekskursijų iki literatūrinių vakarų.

„Legendomis apipintas mirusiųjų pasaulis“ – netradicinė naktinė ekskursija po senąsias Radviliškio kapines, skirta krašto istorijai ir asmenybėms prisiminti per pasakojimus ir legendas.

„Drauge su M. K. Čiurlioniu“ – Suaugusiųjų mokymosi savaitės renginys, kurio metu vyko virtualios realybės patirtys ir diskusijos apie genijaus kūrybos įtaką šiuolaikiniam menui.

„Knygų Kalėdos Radviliškyje“ – tradicinė akcija, kurios metu vyko susitikimai su rašytojais, labdaros mugės ir bendruomenės padėkos vakaras rėmėjams.

Šeimų popietė „Pasakų magija“ – renginys, skirtas skatinimui skaityti balsu, įtraukiant lėlių teatro elementus ir interaktyvius žaidimus.

Edukacijos 2025 m. orientuotos į skaitmeninį raštingumą, STEAM (mokslas, technologijos, inžinerija, menas ir matematika) bei kūrybiškumą.

„REPLASTICO2: kūryba ir tvarumas“ – dirbtuvės, kuriose dalyviai mokėsi perdirbti plastiką ir kurti iš jo meno kūrinius bei interjero detales, ugdant ekologinį sąmoningumą.

„Robotikos akademija bibliotekoje“ – užsiėmimai moksleiviams su programavimo pagrindais, naudojant LEGO Education rinkinius ir mokomuosius robotus.

„Išmanieji senjorai“ – nuolatiniai mokymai vyresnio amžiaus žmonėms apie naudojimąsi e-paslaugomis, saugumą internete ir dirbtinio intelekto įrankių pagrindus.

Edukacija „Molis mano rankose“ – terapiniai ir kūrybiniai užsiėmimai vaikams ir suaugusiems, skirti smulkiosios motorikos lavinimui ir saviraiškai.

Bibliotekos erdvės 2025 m. tapo svarbiu regiono meno centru, kuriame eksponuoti tiek profesionalių menininkų, tiek vietos kūrėjų darbai.

„Laisvės keliu“ – istorinė-dokumentinė paroda, skirta partizano V. Šniuolio 100-osioms gimimo metinėms, pristatanti archyvinius kadrus ir asmeninius daiktus.

„Džeko Londono pasaulis“ – literatūrinė paroda, skirta rašytojo 150-osioms gimimo metinėms, apžvelgianti jo kūrybos kelią ir populiariausius kūrinius.

Panevėžio krašto menininkų jungtinė paroda – spalvinga tapybos ir grafikos darbų ekspozicija, stiprinanti tarpkultūrinį bendradarbiavimą tarp regionų.

STEAM darbų paroda „Ateities kūrėjai“ – moksleivių sukurtų techninių projektų ir maketų demonstravimas, sulaukęs didelio bendruomenės susidomėjimo.

Parengtas virtualus maršrutas po rajono kultūros paveldo objektus, pasiekiamas per bibliotekos svetainę ir mobiliuosius įrenginius.

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2025 m. sėkmingai transformavosi į daugiafunkcinį kultūros centrą. Didėjantis lankytojų skaičius edukacijose ir aktyvus įsitraukimas į tvarumo projektus rodo, kad biblioteka yra gyvybiškai svarbi Radviliškio rajono bendruomenės dalis.

3. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

3.1. Bibliotekų skaičius

Iš viso – 26

Viešoji biblioteka – 1;

Miesto padaliniai – 1;

Kaimo padaliniai – 24.

3.2. Tinklo pokyčiai

Uždaryta padalinių – 1;

Atidaryta bibliotekų – nėra;

Sujungta bibliotekų – nėra.

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka nuo 2025 m. balandžio 1 dienos pakeitė Viešosios bibliotekos struktūrą, uždarydama struktūrinį teritorinį padalinį, adresu Mokyklos g. 1, LT 82282; Palonų k., Baisogalos seniūnija, Radviliškio rajono savivaldybė. Minėtame struktūriniame teritoriniame padalinyje ženkliai sumažėjo gyventojų, skaitytojų, bibliotekos lankytojų (per mėnesį vidutiniškai atvyksta 1–4 skaitytojai).

Palonų struktūrinio teritorinio padalinio ilgalaikis ir trumpalaikis turtas buvo perduotas kitiems viešosios bibliotekos struktūriniams teritoriniams padaliniams. Nenaudojamas patalpas, kurios gautos pagal Radviliškio rajono savivaldybės Tarybos 2005-04-21 sprendimą Nr. T-492 „Dėl negyvenamųjų patalpų perdavimo valdyti patikėjimo teise Radviliškio rajono savivaldybės viešajai bibliotekai“ ir 2024-06-04 Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo priėmimo aktu, perduotas Radviliškio rajono savivaldybei. Patalpų plotas 87,54 kv. m, esančias Mokyklos g.1, LT 82282; Palonų k., Baisogalos seniūnija, Radviliškio rajono savivaldybė.

Siekdama užtikrinti Palonų gyventojų aprūpinimą knygomis, Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka knygas pristatė kas antrą ketvirtadienį, kurias skaitytojai iš anksto užsisakė telefonu. Informacija buvo skelbiama Palonų kaimo skelbimų lentoje, bibliotekos socialiniuose tinkluose ir viešosios bibliotekos internetiniame puslapyje www.radviliskiobiblioteka.lt.

3.3. Nestacionarinis aptarnavimas. Knygnešiai

Bibliotekinių punktų skaičius – nėra;

Bibliobusų – nėra.

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
SVB	180	166	309	248	12 949	142 33
VB	2	1	10	8	608	504
MP	8	14	15	20	1022	1 224
KP	170	151	284	220	11319	12 505

3.4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Radviliškio rajone gyvena iš viso 33 962 gyventojai, tame skaičiuje Radviliškio mieste – 17 807, kaime – 16 155.¹

Radviliškio viešosios bibliotekos sistemoje skaito 1140 senjorų (2024 m. – 1242) ir 166 spec. poreikių turinčio (2024 m. – 177) grupės.²

3.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai SVB

Iš viso SVB yra 26 bibliotekos (Viešoji biblioteka – 1, miesto padalinys – 1, kaimo padaliniai – 24).

SVB sistemoje dirba 62 bibliotekų darbuotojai, iš jų:

- profesionalūs bibliotekininkai – 50;
- kvalifikuoti specialistai – 7;
- kiti darbuotojai – 5.

Viešojoje bibliotekoje dirba 36 darbuotojai, iš jų:

- profesionalūs bibliotekininkai – 26;
- kvalifikuoti specialistai – 6;
- kiti darbuotojai – 4.

Padaliniuose dirba 26 darbuotojai, iš jų:

- profesionalūs bibliotekininkai – 24;
- kvalifikuoti specialistai – 1;
- kiti darbuotojai – 1.

¹ Oficialiosios statistikos portalo duomenys

² Duomenys iš LIBIS programos

Viešosios bibliotekos struktūroje:

- administracija – 3;
- buhalterija – 2;
- Skaitytojų aptarnavimo skyrius – 9;
- Kraštotyros-leidybos skyrius – 5;
- Vaikų literatūros skyrius – 5;
- Komplektavimo skyrius – 4;
- renginių organizatorius – 1;
- knygrišys – 1;
- informacinių sistemų inžinierius – 1;
- techninis personalas – 5;
- ūkio dalies vedėjas – 1.

4. FONDO FORMAVIMAS

Radviliškio rajono SVB, atsižvelgdama į rajono istorines tradicijas, ekonominę bei kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, bibliotekos vartotojų reikmes, formuoja universalų dokumentų fondą. Vykdomas fondų komplektavimas knygomis, periodiniais leidiniais, rankraščiniais, vaizdo, garso dokumentais. Metų bėgyje buvo atliekamas einamasis ir retrospektyvusis fondų komplektavimas.

4.1. Fondo būklė

Iš viso SVB fonde yra 246804 fiz. vnt. 79430 pavadinimų dokumentų. Per metus fondas sumažėjo 12818 fiz. vnt., padidėjo 523 pavadinimais. Viešosios bibliotekos fondas sumažėjo 2025 fiz. vnt., Šeduvos miesto padalinio – 764 fiz. vnt., kaimo bibliotekų – 10029 fiz. vnt.

Fondai	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai		Fondo dydis be periodikos
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt.	Procentai	Fiz. vnt
SVB	246904	79430	140793	57	106011	43	28475	12	218329
VB	91682	72260	43358	47	48324	53	8310	8	83372
MP	18185	15781	9968	55	8217	45	1579	9	16606
KP	136937	27912	87467	64	49470	36	18586	14	118351

4.2. Aprūpinimas dokumentais (be periodinių leidinių)

- Vienam gyventojui tenka 6,4 dokumentai (2024 m. – 6,6). Iš jų:
  - mieste 5,6 dokumentai (2024 m. – 5,6)
  - kaime 7,4 dokumentai (2024 m. – 7,7)
- Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų – 0,14 (2024 m.- 0,19). Iš jų:
  - mieste 0,12 dokumento (2024 m. – 0,12)
  - kaime 0,21 dokumento (2024 m. – 0,28)
- Vienam gyventojui tenka 0,15 garsinių, regimųjų dokumentų (2024 m. – 0,15). Iš jų:

- mieste 0,24 dokumento (2024 m. – 0,24)
- kaime 0,04 dokumento (2024 m. – 0,04)
- Vienam gyventojui tenka 0,05 elektroninių dokumentų (2024 m. – 0,05). Iš jų:
  - mieste 0,06 dokumento (2024 m. – 0,06)
  - kaime 0,006 dokumento (2024 m. – 0,006)

4.3. Dokumentų gautis (be periodinių leidinių)

Fondai	Iš viso		Grožinė lit.		Šakinė lit.	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt..	Pav.
SVB	4923	2100	4056	1566	867	534
VB	1417	1316	1020	926	397	390
MP	794	775	635	619	159	156
KP	2712	608	2401	357	311	251

Per metus miesto padalinys gavo 794 fiz. vnt. 775 pav.

Per metus kaimo padalinys vidutiniškai gavo 113 fiz. vnt. 112 pav.

4.4. Per metus gauta 4927 fiz. vnt. 98 pav. periodinių leidinių.

- VB 719 fiz. vnt. 88 pav.;
- MP 311 fiz. vnt. 42 pav.;
- KP 3897 fiz. vnt. 67 pav.;
- Per metus kaimo padalinys vidutiniškai gavo 169 fiz. vnt. 13 pav.

4.5. Naujai gautų dokumentų procentas fonde (be periodikos)

- SVB 2 % (2024 m. – 2,6 %)
- VB 1,6 % (2024 m. – 1,7 %)
- MP 4,4 % (2024 m. – 2,5 %)
- KP 2 % (2024 m. – 3,1 %)

Naujai gauti dokumentai bibliotekos fonde 2025 m. sudarė 0,6 % mažesnę dalį nei 2024 m.

4.6. Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Eur)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Eur)
LR Kultūros ministerija	44240	1,31
Savivaldybė	15000	0,44
Kiti šaltiniai (Draudimas)	4596,22	0,14
Iš viso	50336,22	1,49

Gyventojų skaičius Radviliškio rajone 2025 m. – 33745, mieste – 17717, kaime – 16028*.

*Oficialiosios statistikos portalo duomenys

4.7. Dokumentų nurašymas

Fondas	Iš viso	Iš viso	Inventorinti dokumentai	Neinventorinti dokumentai
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Fiz. vnt.
SVB	23039	921	13838	9201
VB	4490	520	1631	2859
MP	2012	25	1470	542
KP	16537	376	10737	5800

Nurašymo priežastys:

- susidėvėję dokumentai – 10179 fiz. vnt.
- turinio požiūriu neaktualūs – 11101 fiz. vnt.
- vartotojų sugadinti ir (ar) prarasti – 374 fiz. vnt.
- Sunaikinti (sugadinti) avarijų, gaisrų ir kitų stichinių nelaimių metu 1385 fiz. vnt.

Daugiausia fondas išvalytas nuo turinio požiūriu neaktualių dokumentų.

2025 m. nurašyta 9444 fiz. vnt. daugiau nei 2024 m.

4.8. Fondo naudojimas

Fondas	Fondo apyvartos rodiklis			Fondo panaudojimo koeficientas	
	Iš viso	Periodinių leidinių	Fondo be periodinių leidinių	Periodinių leidinių	Fondo be periodinių leidinių
SVB	0,70	2,20	0,50	3,00	0,72
VB	0,59	1,67	0,48	3,20	0,80
MP	0,63	1,85	0,51	2,80	0,82
KP	0,78	2,50	0,51	3,00	0,66

Didžiausias fondo apyvartos rodiklis yra periodikos fondo. Fondo panaudojimo koeficientas taip pat didesnis periodinių leidinių.

DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS**Fondo apimtis**

Viso fondo apimtis – 246804 fiz. vnt. (2023 m. – 255668 fiz. vnt., 2024 m. – 259622 fiz. vnt.).

Grožinė literatūra – 140793 fiz. vnt. (2023 m. – 145926 fiz. vnt., 2024 m. – 146775 fiz. vnt.).

Šakinė literatūra – 106011 fiz. vnt. (2023 m. – 109742 fiz. vnt., 2024 m. – 112847 fiz. vnt.).

Periodika – 28475 fiz. vnt. (2023 m. – 28172 fiz. vnt., 2024 m. – 32394 fiz. vnt.).

Grožinės, šakinės ir periodinės literatūros santykis 2025 m 57%, 43%, ir 12%.

2025 metais pastebimas bendras fondo mažėjimas. Tam įtakos turėjo didesnio leidinių nurašymas, mažesnis gautos paramos skaičiaus, taip pat didėjančios leidinių kainos.

Leidiniai perkami iš leidyklų ir kitų platintojų, siūlančių mažiausią kainą. Šiuo požiūriu knygų pirkimas nekito. Fondai pildomi dovanomis bei parama iš vietos bendruomenių, leidyklų ir kt.

Pirkimui naudojamos Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos (knygoms) ir savivaldybės biudžeto (periodikai) lėšos. Lėšos vienam gyventojui: knygomis įsigyti 1,31 eur., periodikai – 0,44 eur.

Grožinės literatūros įsigyta 3117 fiz. vnt. (atnaujinimo procentas 2,21%). Šakinės 390 fiz. vnt. (0,37%). Periodikos 3684 fiz. vnt. (12,94%).

Dokumentai skirstomi pagal registruotų vartotojų skaičių. VB gautų dokumentų skaičius 10221. Vidutiniškai vienas padalinys gavo 308,56 leidinius. Daugiausiai gavo Šeduvos miesto padalinys 1105, mažiausiai – 154 leidinius – Žeimių padalinys. Gautų dokumentų santykis 75% padaliniai ir 25% VB. Mažesni filialai įsigyja tik populiariausius ar labiausiai pageidaujamus leidinius, siekiant efektyviai panaudoti lėšas.

Lėšos vienam gyventojui 1,76 eur. Vienam gyventojui teko 0,15 leidinio be periodikos ir 0,30 leidinio su periodika.

Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas

Grožinės literatūros išduota 89904 fiz. vnt. (skaitomumas 0,64%), šakinė literatūros 82147 fiz. vnt. (0,77%), periodikos 62793 fiz. vnt. (2,20%).

Viso fondo apyvarta 0,70%, grožinės literatūros apyvarta 0,62%, šakinės literatūros apyvarta 0,22%.

Vaikams išduota 11333 fiz. vnt., fondo dydis 14769 fiz. vnt, skaitomumas 0,76%.

Vartotojus viešosios bibliotekos fondo būklė iš esmės tenkina, viešojoje bibliotekoje yra užsakomi ir perkami visi pageidaujami leidiniai. Dėl biudžeto limito padaliniuose leidinių užsakoma mažiau, daugiausiai renkama populiarioji literatūra. Viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose skaitytojai daugiau renkasi grožinę literatūrą, šakinė literatūra skaitoma mažiau. Grožinė literatūra dažniausiai pasirenkama laisvalaikiui, poilsiui ir emociniam atsipalaidavimui. Šakinė literatūra gana greitai sensta, informacija tokiose srityse kaip technologijos, medicina, teisė ar ekonomika sparčiai kinta, todėl senesni leidiniai praranda aktualumą ir tampa mažiau patrauklūs skaitytojams. Šakinės literatūros skaitymą mažina ir alternatyvūs informacijos šaltiniai. Šiuo požiūriu skaitytojų poreikių tendencijos nekinta. Ši problema sprendžiama užsakant populiariesnę ir aktualesnę šakinę literatūrą.

Periodinių leidinių užsakyta 53 pavadinimai. Dėl lėšų limito padaliniuose leidinių užsakoma mažiau, vidutiniškai po 7,9 pavadinimo.

Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas

Mainų fondas įsteigtas 2025. Fondas naudojamas leidinių mainams su kitomis bibliotekomis. Iš viso pasirinkta ir iš mainų fondo kitoms Lietuvos bibliotekoms 2025 m. perduoti 96 leidiniai. Mainų fondas ir toliau bus naudojamas tuo pačiu principu.

Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo

Dokumentai periodiškai nurašomi atsižvelgiant į jų aktualumą bei fizinę būklę. Bibliotekai neaktualūs leidiniai siūlomi kitoms Lietuvos bibliotekoms. Nurašomi nusidėvėję, skaitytojų pamesti ar sugadinti, sunaikinti avarijų, gaisrų ir kitų stichinių nelaimių metu leidiniai. Nurašymo procesu siekiama sumažinti dubletų skaičių, užtikrinti optimalų fondo atnaujinimą. Pagrindinės problemos nurašant dokumentus yra laiko trūkumas padaliniuose ir skyriuose: nurašymas daug laiko užimantis procesas. Taip pat sudėtingos, užtrunkančios dokumentų sunaikinimo procedūros bei nenoras atsisveikinti su leidiniais, baimė nuskurdinti fondą, sunku nuspręsti ar leidinys neaktualus.

2025 metais nurašyti 23039 fiz. vnt., gautas 10221 fiz. vnt. (56% ir 44%).

Dokumentų fondo apsauga

Bibliotekos dokumentų fondų tikrinimas vykdomas sistemingai, norint užtikrinantis fondo apskaitos tikslumą. Fondų patikrinimas leidžia identifikuoti prarastus, pažeistus ar pasenusius dokumentus, nustatyti nurašymo poreikį bei užtikrinti skaitytojų aptarnavimo kokybę. Vykdamas fondo patikrinimą, fonde saugomi dokumentai yra sutikrinami su inventorius knyga ir bibliotekine informacine sistema. Bibliotekai turint iki 15 tūkstančių fizinių vienetų dokumentų fondą, patikrinimas atliekamas kas 5–7 metus; turint 15–50 tūkstančių fizinių vienetų fondą – kas 10–15 metų; turint 50–100 tūkstančių – kas 15–20 metų. Ataskaitiniu laikotarpiu atlikti 4 fondų patikrinimai (Palonų, Šiaulėnų, Skėmių ir Pociūnų). Paskutinį kartą tikrinta VB fondo dalis: Užsienio kalbų skaitykla – 2019 m.

Elektroninio katalogo kūrimas

Radviliškio viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose rekatalogavimas yra baigtas.

Per 2025 metus iš viso sukurta 1871 elektroninio katalogo įrašas.

5. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

2025 metais Radviliškio viešosios bibliotekos ir visų jos padalinių lankytojai naudojosi teikiamomis nemokamomis paslaugomis: skaitytojo pažymėjimo įsigijimo, dokumentų skolinimosi į namus ir vietoje, konsultavimo, renkantis spaudinius ir ieškant informacijos, atsakymų į pateiktas užklausas gavimo, supažindinimo elektroniniu katalogu ir naudojimosi juo, taip pat kartotekos ir informacinės paieškos sistema bibliotekoje, naudojimosi kompiuteriais ir internetu bei elektroninėmis duomenų bazėmis, lankymosi renginiuose, susitikimuose, parodose.

Radviliškio viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyrius, Šeduvos miesto ir kaimų padaliniai aptarnauja Radviliškio miesto bei rajono, taip pat kitų miestų gyventojus. Prioritetas yra skaitytojų savišvietos, kultūrinės, laisvalaikio, kompiuterinio raštingumo reikmės.

Radviliškio rajono padaliniai, viešosios bibliotekos aptarnavimo skyrius bendradarbiavo su kultūros, švietimo bei kitomis įstaigomis: Lietuvos audiosensorinės bibliotekos Šiaulių filialu, skolinantis garso knygas ir jomis aprūpinant bibliotekos vartojus, kurie dėl regėjimo ir kitų fizinių negalių, taip pat skaitymo sutrikimų negali skaityti įprasto spausdinto teksto, Radviliškio rajono neįgaliųjų draugija, ruošiant šios draugijos narių rankdarbių parodas, EUROPE DIRECT Šiauliai centru, Šiaulių apskrities P. Višinskio viešąją biblioteką, rajono bendruomenėmis, švietimo įstaigomis.

5.1. Vartotojų telkimas

Gyventojų skaičius Radviliškio rajone 2025 m. – 33 962 (2024 m. – 36 394).

Radviliškio mieste 2025 gyveno 17 869 gyventojai (2024 m. – 17 807), Šeduvos mieste – 2392 gyventojai (2024 m. – 3 995).³

Radviliškio rajono aptarnaujamų bendruomenių gyventojų skaičius – 16 155 (2024 m. – 16527).

2025 m. Viešosios bibliotekos sistemoje buvo užregistruoti 7 922 vartotojai (2024 m. – 7 715) tai yra 207 vartotojais daugiau, negu 2024 m., kaimo padaliniuose – 4 410, o tai yra 81 vartotoju mažiau negu 2024 m. (2024 m. 4 491), Viešojoje bibliotekoje – 2816, 204 vartotojais daugiau negu 2024 m. (2024 m. – 2 612).

Vartotojų skaičius, palyginus su ankstesniais metais, Viešojoje bibliotekoje padidėjo, bet sumažėjo padaliniuose. Vartotojų sumažėjimą lėmė nuo 2025 m. balandžio 1 d. uždarytas Palonų struktūrinis teritorinis padalinys.

---

³ <https://osp.stat.gov.lt/>

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 23,3 (2024 m. – 21,2);
- VB – 15,7 (2024 m. – 14,7);
- MP – 29,0 (2024 m. – 15,3);
- KP – 27,3 (2024 m. – 36,8).

Eil. Nr.	Padalinys	Vartotojų iš viso	Perregistruoti vartotojai	Naujai registruoti vartotojai
1.	Alksnupiai	131	120	11
2.	Aukštelkai	158	153	5
3.	Baisogala	440	397	43
4.	Beinorava	207	200	7
5.	Daugėlaičiai	199	191	8
6.	Grinkiškis	250	231	19
7.	Kairėnai	148	136	12
8.	Kutiškiai	103	99	4
9.	Pakalniškiai	171	159	12
10.	Palonai	1	1	0
11.	Pašušvys	102	99	3
12.	Pavartyčiai	166	155	11
13.	Pociūnai	152	147	5
14.	Pociūnėliai	271	263	8
15.	Raudondvaris	148	135	13
16.	Sidabravas	280	264	16
17.	Skėmiai	285	265	20
18.	Šaukotas	173	169	4
19.	Šiaulėnai	304	281	23
20.	Šniūraičiai	131	129	2
21.	Tyruliai	223	221	2
22.	Vainiūnai	131	113	18
23.	Vėriškiai	115	104	11
24.	Žeimiai	121	121	0
Iš viso KP:		4410	4153	257

25.	Šeduvos MP	696	622	74
Iš viso MP:		696	622	74
26.	Viešoji biblioteka	2816	2382	434
Iš viso SVB:		7 922	7 157	765

5.2. Vartotojų skaičius

	ELVIS 2025 m.	2025 m.	2024 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje iš viso:	62	2815	2 612	+206
perregistruoti	34	2381	2 313	+108
naujai registruoti	28	667	299	+98
Miesto padalinyje iš viso:		696	612	+84
perregistruoti		622	547	+75
naujai registruoti		74	65	+9
Kaimo padaliniuose iš viso:		4410	4 491	-81
perregistruoti		4153	4 188	-35
naujai registruoti		257	303	-46
Iš viso SVB:	62	7 921	7 715	+206
perregistruoti	34	7156	7 048	+108
naujai registruoti	28	765	667	+98
Vaikų (imtinai iki 13 m.) SVB:		1594	1 887	-293
Viešojoje bibliotekoje		1147	1 073	+74
Miesto padalinyje		166	142	+24
Kaimo padaliniuose		281	672	-391

5.3. Apsilankymų skaičius:

	2025 m.	2024 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	58735	64 860	-6 125
Miesto padalinyje	18015	19 378	-1363
Kaimo padaliniuose	96661	104 467	-7 806
Iš viso SVB:	173411	188 705	-15 294

2025 m. apsilankymų skaičius sumažėjo 15 294 palyginus su 2024 m., nes nuo 2025 m. balandžio 1 d. uždarytas Palonų struktūrinis teritorinis padalinys.

5.4. Lankomumo rodiklis

	2025 m.	2024 m.
Bendras lankomumo rodiklis SVB	22	24
Viešojoje bibliotekoje	21	25
Miesto padalinyje	26	31
Kaimo padaliniuose	22	23

Virtualių apsilankymų skaičius – 12806 (2024 m. - 81 815)

5.5. Išduota dokumentų (fiz., vnt.)

	Iš viso	Išduotis į namus	Išduotis vietoje
	Fiz. vnt.	Fiz. vnt.	Fiz. vnt.
SVB	172 067 (2024 m. – 174 094)	133 025 (2024 m. – 133 625)	39 042 (2024 m. – 40 469)
VB	54 552 (2024 m. – 55 582)	34 545 (2024 m. – 35 889)	20 007 (2024 m. – 19 693)
MP	11 406 (2024 m. – 12 620)	9 728 (2024 m. – 9 999)	1 678 (2024 m. – 2 621)
KP	106 109 (2024 m. – 105 892)	88 752 (2024 m. – 87 737)	17 357 (2024 m. – 18 155)

Grožinės ir šakinės literatūros leidinių išduotis be periodikos

	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	86 730	50	22 528	14
VB	25 524	47	15 119	28
MP	7 121	62	1 371	12
KP	54 085	50	15 580	15

Periodinių leidinių išduotis

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%
SVB	62 793	36
VB	11 359	21
MP	2 914	26
KP	52 907	50

5.6. Skaitomumo rodiklis

- SVB – 21,8 (2024 m. – 22,6);
- VB – 19,6 (2024 m. – 21,3);
- MP – 16,4 (2024 m. – 20,6);
- KP – 24,1 (2024 m. – 23,6).

5.7. Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius vartotojams ir darbuotojams

	Iš viso kompiuterizuotų darbo vietų skaičius	Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius vartotojams	Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
SVB	165	105	60
VB	54	21	33
MP	10	8	2
KP	101	76	25

5.8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2025 m. SVB apmokyti ir konsultuoti 1889 (2024 – **1846**) gyventojai. SVB vartotojų mokymo naudotis paslaugomis, kompiuterine įranga ir kt. valandų skaičius – **487 val.**

Medijų informacinio raštingumo (MIRKT) 280 val. mokėsi 1001 gyventojas.

6. PRIEIGA IR SĄLYGOS

Darbo valandos:

- VB – 8–18;
- padaliniuose (vidutiniškai) – 10–18.

Darbo dienos:

- VB – I–VI;
- padaliniuose (vidutiniškai) – I–VI.

TBA paslauga – bibliotekos dokumentų skolinimas kitoms, o ne savo tinklo bibliotekoms.

Šiais metais lyginant su 2024 m. mūsų skaitytojai dažniau pradėjo naudotis šia paslauga, net 99 užklausų daugiau nei pernai. Tačiau sumažėjo užklausų gavimas iš kitų bibliotekų.

TBA-S dokumentų užsakymai

<i>Biblioteka siuntėja</i>	2025 m.	2024 m.*	Pokytis +/-
Gauta užsakymų (užklausų) iš kitų bibliotekų:	60	100	-40
Išsiųsti originalūs dokumentai	58	99	-41
Atšaukti dokumentai	2	1	+1
<i>Biblioteka gavėja</i>			
Išsiųsta užsakymų (užklausų) kitoms bibliotekoms:	304	205	+99
Gauti dokumentai	208	157	+51
Atšaukti dokumentai	101	47	+54

* 2024 m. skaičiuoti pagal 2025 m. atsiųstą rekomendaciją

Nuo 2023 m. lapkričio 13 d. pradėjo veikti TBA-S paslauga, kai knygos iš kitų Lietuvos bibliotekų skolinamos jau ne bibliotekos, o skaitytojų vardu. Bendradarbiauta su šiomis bibliotekomis:

- Akmenės rajono savivaldybės viešoji biblioteka;
- Alytaus Jurgio Kunčino viešoji biblioteka;
- Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešoji biblioteka;
- Druskininkų savivaldybės viešoji biblioteka;
- Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka;
- Jonavos rajono savivaldybės Grigorijaus Kanovičiaus viešoji biblioteka;
- Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešoji biblioteka;

- Kauno apskrities viešoji Ažuolyno biblioteka;
- Kazlų Rūdos Jurgio Dovydaičio viešoji biblioteka;
- Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešoji biblioteka;
- Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešoji biblioteka Tytuvėnų biblioteka;
- Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešoji biblioteka Užvenčio biblioteka;
- Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešoji biblioteka;
- Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešoji biblioteka;
- Klaipėdos m. sav. Imanuelio Kanto viešoji biblioteka Pempininkų biblioteka;
- Klaipėdos rajono savivaldybės Jono Lankučio viešoji biblioteka;
- Kretingos r. sav. M. Valančiaus viešoji biblioteka;
- Kupiškio r. sav. viešoji biblioteka;
- Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka;
- Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka;
- Mažeikių Henriko Nagio viešoji biblioteka;
- Pakruojo r. sav. Juozo Paukštelio viešoji biblioteka;
- Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka;
- Panevėžio Elenos Mezginaitės viešoji biblioteka;
- Panevėžio r. sav. viešoji biblioteka;
- Plungės rajono savivaldybės viešoji biblioteka;
- Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešoji biblioteka;
- Skuodo rajono savivaldybės Romualdo Granausko viešoji biblioteka;
- Šiaulių apskrities P. Višinskio viešoji biblioteka;
- Šiaulių miesto savivaldybės viešoji biblioteka;
- Šiaulių miesto savivaldybės viešoji biblioteka Lieporių filialas;
- Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešoji biblioteka;
- Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešoji biblioteka Aukštelkė;
- Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešoji biblioteka;
- Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka;
- Telšių r. sav. Karolinos Praniauskaitės viešoji biblioteka;
- Ukmergės r. sav. Vlado Šlaito viešoji biblioteka;
- Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka;
- Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka;

- Vilniaus miesto savivaldybės centrinė biblioteka;
- Vilniaus r. sav. centrinė biblioteka;
- Vilniaus r. sav. centrinė biblioteka 4-Nemenčinės m. biblioteka;
- Zarasų r. sav. Viešoji biblioteka.

6. RENGINIAI

	Renginiai 2025 m.		Edukacijos		Renginių lankytojų skaičius
	Iš viso	Iš jų parodos	Edukacijų skaičius	Edukacijų dalyvių skaičius	
SVB	1 080	506	317	4342	26 138
VB	287	70	124	1957	8 212
MP	35	10	13	307	1035
KP	862	426	180	2078	16 891

Iš viso 2025 m. rajono bibliotekose organizuota 1 080 renginių, o juose dalyvavo 26 138 lankytojai.

2025-ieji nepasižymėjo ypatingu išskirtinumu, lyginant su praėjusiais 2024 metais, kurie turėtų įtakos bibliotekos renginių organizavimui. Kaip ir įprasta bibliotekoje buvo rengiamos meno, fotografijos, lipdinių parodos, organizuojami susitikimai, minėjimai, edukacijos, viktorinos. Kiek didesnis dėmesys buvo skiriamas M. K. Čiurlioniui (2025-aisiais buvo minimos šios asmenybės 150-metis).

Jaunimo pritraukimas į bibliotekos kultūrinės veiklas – viena iš pagrindinių iššūkių, su kuriais susiduriama organizuojant renginius bibliotekoje. Jau kurį laiką pastebima, kad labai trūksta jaunimo įsitraukimo organizuojant renginius ir/ar dalyvaujant juose. Dažna renginių lankytojų auditorija – senjorai arba darbingo amžiaus žmonės. Ieškota įvairių sprendimų, kurie prisidėtų prie bibliotekos, kaip patrauklios jaunimo erdvės kūrimo, pavyzdžiui, buvo įrengta Jaunimo studija jaunuolių susibūrimams bei daugiau nei 10 metų biblioteka priima savanorius. 2025 metais Viešojoje bibliotekoje pagalbą teikė dvi savanorės (savanoriaujančios pagal Jaunimo tarnybą), buvo bandoma išsiaiškinti, kas jaunimui būtų patrauklu, kokių renginių jie norėtų. Savanorės pasidalijo savo patirtimis, pastebėjimais, pasiūlė keletą būsimų renginių ateičiai.

Remiantis Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2025–2027 metų strateginiu veiklos plano antruoju strateginiu tikslu „Skatinti skaitymą, bendruomeniškumą ir gyventojų įsitraukimą į kultūrinę veiklą“, organizuojami įvairūs renginiai, veiklos, kuriomis skatinamas lankytojų įsitraukimas į įstaigos kultūrinę veiklą.

Organizuojant 2025 m. renginius buvo išsikelti tokie uždaviniai:

1. Organizuoti kuo daugiau renginių ir veiklų bibliotekoje, kurios būtų skirtos M. K. Čiurlionio metams;
2. Organizuoti renginius, pažymint Lietuvos valstybės minimas datas (Sausio 13-oji, Vasario 16-oji ir kt.) bei aktualizuoti bibliotekai svarbias datas per renginius (Knygnešio diena, Tarptautinė knygų dovanojimo diena ir kt.);
3. Ieškoti įdomesnių, naujesnių formų organizuojant renginius (pvz. išvykstamieji bibliotekos renginiai, ekskursijos).

Bendroji renginių charakteristika.

1) **Pagal rūšį – kompleksiniai** (pvz. parodų atidarymai, renginys „Tėvas Stanislovas: Dievo artumo liudytojas“, skirtas Tėvo Stanislovo 20-osios mirties metinėms atminti), **žodiniai** (pvz. garsiniai skaitymai ir piešinių konkurso apdovanojimai „Skamba žodis – skamba Lietuva“, skirta Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienai ir Radviliškio miesto šventei bei garsiniai skaitymai „Palikusi pėdsaką žmogaus likimuose. Tremtis.“, skirti Gedulo ir vilties dienai), **vaizdiniai** (pvz. meno, tautodailės, nuotraukų parodos).

2) **Pagal formą – susitikimai su kultūros veikėjais** (pvz. susitikimas su keliautoju po pasaulį Audriumi Sutkumi „Pasaulio stebuklai yra žmonės“), **pokalbiai apie knygas** (pvz. susitikimas su kunigu Benu Lyriu ir jo knygos „Kunigo širdies dienoraštis“ pristatymas), **diskusijos, kūrybinės dirbtuvės** (pvz. Polekėlės globos namuose bibliotekininkų vestos dvi tvarios edukacijos globos namų gyventojams).

3) **Pagal paskirtį, pavyzdžiui, vaikams** (pvz. Baltų vienybės diena su Vinco Kudirkos progimnazijos pradinukais), **jaunimui** (pvz. atvira pamoka „Laisvės kaina“ su istorijos mokytoja metodininke Ana Savickiene, skirta Sausio 13-ajai, kuriame dalyvavo gimnazistai arba projekto medžiagos „Kiek tavyje partizano?“ pristatymas ir praktinis pritaikymas su viešnia iš Krašto apsaugos ministerijos – Rugile Grendaite. Šiame renginyje dalyvavo Vaižganto progimnazijos moksleiviai).

Šiais renginiais siekiama pritraukti mišrią auditoriją, kurią sudarytų tiek vyresni, tiek jaunesni lankytojai (pvz. renginys „Knygnešystė Radviliškio krašte“, skirtas Knygnešio dienai, trijų spektaklių triptikas „Nepasidavimas“, skirta Pasaulinei knygos ir autorių teisių dienai bei Nacionalinei bibliotekų savaitei arba susitikimas su vienuole Sese Igne Marijošiūte „Dvasinė valandėlė kūnui ir sielai su Sese“).

4) **Pagal tematiką** – daugiausia organizuota parodų (tapybos, fotografijų, keramikos lipdinių...).

2025 metais daugiausia buvo suorganizuota žodinių renginių (knygų pristatymai, susitikimai su visuomenininkais, garsiniai skaitymai įvairiomis temomis). Dėmesys skirtas kraštiečiams, visuomenininkams, menininkams, rašytojams. Toliau dominavo įvairios kūrybinių darbų parodos, su/be atidarymo renginiais. Mažiausiai per 2025 metus suorganizuota kompleksinių renginių.

Bibliotekoje 2025 m. vyko daug ir įvairių renginių: neapsieita be tradicinių renginių, buvo ir tokių, kurie sulaukė gausaus lankytojų būrio.

Projektiniai renginiai:

1. Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“;
2. Projekto „Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra“ kūrybinės dirbtuvės „REPLASTICO2“;
3. Menininko Rolando Žigonio videoprojekto „Šventa žemė“ pristatymas. Renginys iš projekto „Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra“ ;
4. Susitikimas su Babtyno-Žemaitkiemio dvaro savininku Mindaugu Šventoraičiu iš projekto „Paminklas praeičiai: Radviliškio krašto dvarai“;
5. Būgnininkų ansamblio „Ritmas kitaip“ muzikinis pasirodymas. Renginys iš projekto „Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra“.

Tradiciniai renginiai:

Gegužės pradžioje minima „Sustabdyta minutė – knygai“, skirta Pasaulinei spaudos laisvės bei Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienoms; pavasarinė šventė „Poezijos pavasaris“; Šiaurės šalių literatūros savaitė lapkritį, kuomet organizuojami garsiniai skaitymai vaikams ir suaugusiesiems; Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“; Valstybinėms šventėms (Sausio 13-ajai, Vasario 16-ajai ir kt.) organizuotos atviros pamokos, garsiniai skaitymai, susitikimai, viktorinos.

Prie tradicinių renginių prisijungia ir rajono struktūriniai teritoriniai padaliniai.

Didieji, išskirtiniai renginiai:

Susitikimas su kunigu Benu Lyriu ir jo knygos „Kunigo širdies dienoraštis“ pristatymas. Itin gausaus būrio sulaukęs renginys, kuriame kalbėta apie kunigo kūrybą, leidybos kelią, dvasinius dalykus ir gyvenimą;

Renginys „Tėvas Stanislovas: Dievo artumo liudytojas“, skirtas Tėvo Stanislovo 20-osios mirties metinėms atminti. Renginyje prisiminimais dalijosi jaunosios ir vyresniosios kartos atstovai, nuostabi muzika renginį puošė kanklių virtuozė Vaiva Dunaitytė ir fleitininkė Mėta Liepa Kvedaravičiūtė. Renginio metu skambėjo Tėvo Stanislovo pamokslai;

Panevėžio lėlių vežimo teatro spektaklis „Su sraige aplink pasaulį“, kuriame vaikai su tėveliais mėgavosi spektakliu po atviru dangumi, Radviliškio viešosios bibliotekos kiemelyje;

Susitikimas su vienuole Sese Igne Marijošiūte „Dvasinė valandėlė kūnui ir sielai su Sese“; Renginys „Nepalaužtieji: Lietuvos partizanai mūsų atmintyje ir liudijimuose“, skirtas Lietuvos ir Radviliškio krašto partizanams atminti. Renginys, kurį inicijavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC) bei Radviliškio rajono savivaldybė, tapo istorinės atminties įprasminimu ir didžiųjų žmonių, kovojusių už valstybės laisvę, pagerbimo diena. Renginio metu vyko dvi istorikų paskaitos apie moteris partizanes;

Projekto „Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra“ kūrybinės dirbtuvės „REPLASTICO2“. Dirbtuvių metu jaunuoliai ir vyresnieji lankytojai gamino delnines/pinigines ir nebenaudojamo plastiko. Veikė dirbinių paroda;

Vėlyvo vakaro ekskursija į Radviliškio miesto senąsias kapines „Legendomis apipintas mirusiųjų pasaulis: radviliškiečių liudijimai“. Ekskursijoje dalyvavo: Radviliškio turizmo informacijos centro atstovai, mokytojai ir moksleiviai, knygos mylėtojų „Beržė“ klubo nariai ir kt. Kapinėse aplankytos septynios stotelės, tarp kurių žymieji Senujų kapinių objektai: paminklas savanoriams, „Kunigų alėja“, kunigaikščiui Dominykui Giedraičiui atminti skirtas atnaujintas koplytstulpis, grafaitės kripta ir kt;

Būgnininkų ansamblio „Ritmas kitaip“ muzikinis pasirodymas. Renginys iš projekto „Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra“;

Susitikimas su keliautoju po pasaulį Audriumi Sutkumi „Pasaulio stebuklai yra žmonės“. Susirinkusieji uždavinėjo svečiui klausimus, kantriai klausėsi jaudinančių ir linksmų pasakojimų apie keliones ir jose patirtus nuotykius. Renginio metu išgirsta daug įdomių istorijų, kuriose pasakotojas atvirai dalijasi apie patirtus nuotykius, padarytus gerus darbus ir kitų žmonių suteiktą pagalbą.

Šeduvos miesto bibliotekoje: vyko popietė „Tai gražiai skambėjo žodžiai: laukas, pieva, kelias, upė“, skirta Justino Marcinkevičiaus jubiliejui ir Lietuvių kalbos dienoms paminėti. Šeduvos gimnazijos moksleiviai Urtė, Joris ir Adelė skaitė poeto eiles. Mokytoja Birutė Gudžiūnienė supažindino su poeto biografija, pristatė kūrybą. Skambėjo Šeduvos „Verdenės“ moterų atliekamos dainos. Taip pat vyko susitikimas su rašytoja, poete, muziejininke Aldona Ruseckaite. Rašytoja yra išleidusi eilę poezijos ir prozos knygų, tarp jų ir biografinius romanus apie žymius lietuvių literatūros veikėjus. Autorė pristatė savo kūrybą, kurioje ji ne tik atskleidžia žymių lietuvių rašytojų vidinius pasaulius, bet ir siūlo skaitančiajam apmąstyti jų kūrybos reikšmę bei sudėtingus gyvenimo pasirinkimus. Parengtos kūrybinių darbų parodos: „Tvarus paukštėlis“. Šioje parodoje buvo demonstruojami iš antrinių žaliavų sukurti paukščiai, kuriuos pagamino Šeduvos lopšelio-darželio vaikų tėveliai, globos namų kolektyvas, neįgaliųjų draugijos nariai. Didelio susidomėjimo sulaukė klaidietės dailininkės Agnės Čepulytės „Jūros gaudyklės“, jos sukurtos iš jūros išmestų kriauklių,

šaku, stiklo gabaliukų. Parengta kraštietės Genovaitės Klevienės tapybos darbų paroda „Spalvotos mintys“.

Sidabravo bibliotekoje: liepos mėn. vyko Rimos Reičiūnienės „Tarp linijų ir jausmų“ abstrakčios kūrybos paveikslų parodos pristatymas. Renginiu prisijungta prie Sidabravo miestelio ir švč. Trejybės bažnyčios 196-ojo gimtadienio. Dalyvavo Sidabravo seniūnijos seniūnas Marius Senulis, vyr. specialistė Irena Skurdelienė, bibliotekos globėja Audronė Beresnevičienė, Sidabravo kaimo bendruomenės pirmininkė Vaiva Kaklauskienė ir bibliotekos skaitytojai, bei lankytojai.

Šaukoto struktūriniame teritoriniame padalinyje organizuotas renginių ciklas „Šaukotas metų šviesoj“, skirtas Šaukoto vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose 450-mečiui:

- 1) Spaudinių paroda „Šaukotas: užfiksuotas žodžiuose ir puslapiuose“;
- 2) Kūrybinė edukacija „Pievų sparnai“;
- 3) Literatūriniai skaitymai „Širdimi ir žodžiu“.

Renginiai vyko rugpjūčio mėnesį. Spaudinių paroda, eksponuota bibliotekoje, buvo skirta miestelio istorijai ir čia gyvenusiems, kūrusiems žmonėms. Joje buvo eksponuoti leidiniai, kuriuose atsispindi miestelio istorinė raida, reikšmingi įvykiai, žymių krašto žmonių gyvenimai ir kūryba, vietos paveldas ir kultūra. Rugpjūčio 12 d. miestelio aikštėje vyko kūrybinė edukacija, kurios metu iš pievų žolynų gimė nepaprasti paukščiai, kuriuos gaminti mokė tautodailininkė B. Arbušauskienė. Šie rankų darbo kūriniai papuošė Šaukoto miestelio erdves. Rugpjūčio 21 d. bibliotekoje vyko literatūriniai skaitymai. Jų metu prisiminėme miestelio istoriją per literatūrinius tekstus, kuriuose atsispindi mūsų krašto dvasia ir žmonių gyvenimai.

Šaukoto bibliotekininkės organizuota ekskursija „Rašytojos Žemaitės gyvenimo keliais“: paminėta Šaukoto bibliotekos Knygos mylėtojų klubo „Gomerta“ – 15 metų sukaktis. Klubo nariai ją minėjo keliaudami po Žemaitiją rašytojos klasikės Žemaitės, kurios 180-ąsias gimimo metines šiemet minėjome, gyvenimo keliais. Aplankytas Bukantės dvarelis (Plungės r.), kur įrengtas rašytojos memorialinis muziejus. Čia susipažinta su muziejaus ekspozicija, ragauti tradiciniai žemaitiški valgiai. Taip pat aplankytas Džiuginėnų dvaras (Telsių r.), memorialinė ekspozicija Ušnėnuose (Kelmės r.).

Beinoravos biblioteka: Vienas didžiausių ir įsimintiniausių renginių 2025 m. buvo vasaros šventė „Dvaro parko pavėsy“. Kuri vyko liepos 25 d. Beinoravos parke. Šventę organizavo Rūta Jelinskienė, Beinoravos biblioteka ir Beinoravos bendruomenė. Prie šventės organizavimo prisidėjo ir Beinoravos kultūros namų darbuotojai, Sidabravo seniūnija. Renginys skirtas Beinoravos dvaro

250 m. jubiliejui. Šventę vedė Beinoravos vyresnioji bibliotekininkė Rima Lukoševičiūtė, kuri pradžioje trumpai priminė Beinoravos dvaro istoriją, jo valdytojus. Beinoravos bendruomenės pirmininkas Jonas Vilčiauskas įteikė padėkas gyventojams neatlygintinai savo darbu prisidedantiems prie Beinoravos parko ir pušyno priežiūros. Savo dainomis susirinkusius pasveikino Beinoravos kultūros namų mišrus vokalinis ansamblis „Atgaiva“, vadovė Emilija Bieliūnienė. Visų organizatorių ir Beinoravos bendruomenės vardu buvo padėkota šventės rėmėjams, be kurių finansinio prisidėjimo ir pagalbos renginys nebūtų toks turininga pramogomis ir vaišėmis... Po oficialiosios renginio dalies visi buvo pakviesti pasodinti ažuoliuką, šiai gražiai Beinoravos dvaro 250 m. sukakčiai atminti.

Antroji šventės dalis buvo kupina pramogų ir nepakartojamų įspūdžių. Vaikai šėlo ant batutų, ieškojo paslėpto užburto dvaro lobio. Visų susirinkusių širdis savo gražiomis dainomis virpino kraštietis, atlikėjas Dainius Masėnas. Į šokių aikštelę kvietė energingieji didžėjai Laimis ir Edvinas iš Anykščių. Visi vaišinosi jubiliejiniu tortu ir gardžiais troškiniais, kuriuos vietoje gamino šaunieji „virtuvės šefai“ Deividas ir Tomas Šiburkiai, Alvydas Jelinskas ir Giedrius Masiliūnas. Pradėjus temti šventę vainikavo rėmėjų dovanota staigmena – Ugnies šou.

Naujos renginių formos. 2025 metais pabandyta suorganizuoti vakarinę ekskursiją po Radviliškio miesto senąsias kapines, atkreipiant dėmesį į tai, kaip bibliotekos renginių lankytojai reaguos į šį bibliotekininkų kvietimą. Ekskursija buvo sėkmingai, dalyvavo 33 dalyviai. 2023 metais taip pat buvo organizuota vakarinė ekskursija „Atrask Radviliškį žibintų šviesoje“, kuri taip pat susilaukė nemažai radviliškiečių dėmesio. Tai nauja, netradicinė renginio forma, renkantis organizuoti ateities renginius.

Beinoravos bibliotekoje vyko renginys, kokio bibliotekoje dar nėra buvę. Renginys vadinosi „SKY MAFIJA DIENA BEINORAVOJE!“. Jį organizavo biblioteka kartu su kraštiete, nuolatine bibliotekos rėmėja Vaiva Kurpyte. Renginio metu buvo žaidžiamas intelektualinis, komandinis vaidmenų žaidimas Mafija.

Edukacijos. Veiksniai, lėmę kultūrinės edukacinės veiklos turinį.

2025-ieji metai buvo skirti žymiam kompozitoriui, menininkui M. K. Čiurlioniui, tad šiemet bibliotekoje netrūko renginių, veiklų šio asmens 150-mečiui paminėti. Pvz. visą vasarą Mažojoje galerijoje veikė atributų, susijusių su šiuo menininku paroda „Čiurlionis mūsų gyvenimuose“, būtent bibliotekoje, radviliškiečiai turėjo galimybę susipažinti su virtualia realybe „Pasaulio sutvėrimas“, kuri sulaukė rekordinio skaičiaus lankytojų (net 602). Veikė parodos, kiti užsiėmimai, skirti M. K. Čiurlionio metams.

2025 m. edukacijų Radviliškio viešojoje bibliotekoje organizuota nedaug, tačiau pastebima, kad bibliotekos lankytojai noriai jose dalyvauja. Tai labai priklauso nuo edukacijos temos, turinio,

pateikimo viešojoje erdvėje.

Edukacijos vyko struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose. Iš viso 193 edukacijos, skirtos suaugusiems ir vaikams.

Baisogalos bibliotekoje vyko 21 edukacija, dalyvavo 210 dalyvių. Bibliotekoje vyko terapiniai užsiėmimai suaugusiems: dalyviai susipažino su neurografika, fraktalo piešimu ir taškine mandala. Užsiėmimus vedė neurografikė Daiva Sadeckienė ir psichologė Raimonda Monstvilaitė.

Vaikams Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka organizavo nuotolinę, kūrybinę vasaros stovyklą „Kuriu pats sau“. Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos kūrybinių dirbtuvių kolektyvas iš Vilniaus transliavo kūrybines edukacijas, kuriose dalyvavo ir Baisogalos bibliotekos lankytojai, pradinio ugdymo klasių moksleiviai.

Daugėlaičių padalinyje per metus vyko 33 edukacijos, kuriose dalyvavo 523 bibliotekos lankytojai.

7. VARTOTOJŲ VAIKŲ APTARNAVIMAS

2025 metais Vaikų literatūros skyrius vykdė aktyvią kultūrinę ir edukacinę veiklą, siekdamas skatinti vaikų skaitymo įpročius, kūrybiškumą bei informacinį raštingumą. Skyrius orientavosi į įvairaus amžiaus vaikus, jų tėvus ir pedagogus.

2025 metų darbo su vaikais pagrindinės kryptys – vartotojų vaikų telkimas, skaitymo ir knygos populiarinimas, skaitymo skatinimas, vaikų informacinių įgūdžių tobulinimas ir kūrybingo laisvalaikio organizavimas, knygų ir kitų dokumentų išdavimas; aprūpinimas knygomis ir kita medžiaga, skirta naudotis bibliotekoje; informacijos paslaugos naudojant spausdintinius ir elektroninius šaltinius; skaitytojų konsultavimas ir išankstinio užsakymo paslaugos.

Darbe su mažaisiais bibliotekos lankytojais buvo ieškoma naujovių, užmegzti ryšiai su kitomis institucijomis, su kuriomis buvo vykdomi projektai. Ryšiai su mokyklomis yra patys svarbiausi tarpinstituciniai viešosios bibliotekos ryšiai, klasių lankymasis viešojoje bibliotekoje; bendras skaitymo ir raštingumo skatinimas.

Didelį dėmesį 2025 metais skyrėme vaikų grupei, turinčiai specialiuosius poreikius, mažinant socialinę atskirtį.

Bendradarbiauome su rajono savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriumi, parapijos bažnyčia, nepilnamečių reikalų inspekcija, rajono švietimo skyriumi, miesto mokyklomis, lopšeliais-darželiais, neįgaliųjų centru, dienos užimtumo centru, kaimų bendruomenėmis.

Aktyviai bendravome su mažiausiųjų skaitytojų mamytėmis, kurie biblioteką lanko dar būdami vaikiškuose vežimėliuose. Savo veiklą aktyviai plėtė būrelis „Skaitukai“. Dalyvavome LNB paskelbtoje akcijoje „Auginame knygų starto pupelę kartu.“ ir akcijoje „Tėčiai skaito vaikams“, tiek bibliotekos mastu, tiek ir Šiaulių regiono.

Džiugina, kad visi miesto lopšelių-darželių auklėtiniai, ypač vyresniųjų grupių, lankėsi bibliotekoje. Miesto mokyklų moksleivių klasės rinkosi aplankyti mūsų biblioteką kaip vieną iš pagrindinių lankytinų vietų mūsų mieste. Sulaukėme ekskursijų ir iš rajono mokyklų.

Vykdėme keletą edukacinių programų: „Pasakos atgyja“, „Po knygų šali“, „Pasaką skaitau, pasaką piešiu“. Vedėme edukacijas „Kamishibai – interaktyvus pasakų sekimo būdas“. Dalyvavome Šiaulių apskrities P. Višinskio viešosios bibliotekos projekte „Skaitymo turnyras“, bendradarbiaujant su Radviliškio Vaižganto progimnazijos 6–8 klasių moksleiviais, kuriems vadovavo mokytoja D. Mikšienė bei mokyklos bibliotekininkė D. Gaiveliene. Vedėme sensorinius skaitymus Gražinos pagrindinės mokyklos neįgaliesiems vaikams.

Bendradarbiauome su Pagalbos šeimai centru – kvietėmės šeimas į biblioteką, bei patys ten lankėmės.

Knygą populiarinome lėlių teatro pagalba. Didelę teigiamą įtaką daro Žaislotekos veikla – tiek vaikų užimtumo klausimu, tiek ir knygos populiarinimo.

2025 metais toliau vyko bendradarbiavimas su socialiniais partneriais – Radviliškio lopšelio-darželio „Eglutė“ „Gandriukų“ ir „Želmenėlių“, Radviliškio lopšelio-darželio „Kregždutė“ „Drugelių“ bei Radviliškio lopšelio-darželio „Žvaigždutė“ „Viščiukų“ grupėmis. Dalyvavome bendruose skaitymą skatinančiuose projektuose.

2025 m. startavo jau penktoji „Skaitukų“ būrelio laida. Veikla prasidėjo nuo lapkričio mėnesio pradžios ir tęsėsi iki balandžio mėnesio. Taip populiarinom respublikinį projektą „Knygų startas“. 2025 metais ir toliau Žaislotekoje bendravome su Gražinos pagrindinės mokyklos lavinamųjų klasių bei VDM (visos dienos mokyklos) mokiniais. Biblioteką nuo rudens pradėjo lankyti V. Kudirkos pirmų klasių prailgintos dienos grupė.

Žaislotekos lankytojams patiko vedamos edukacijos „Tvarus skaitymas“. Jos buvo vykdomos, naudojant iš antrinių žaliavų padarytą pasakų knygą, namelio ir miško bei buitinės aplinkos maketus.

Pasakų kambaryje veikė vaikų piešinių ir darbelių parodos iš miesto lopšelių-darželių bei mokyklų. Taip pat ir suaugusiųjų autorių kūrinių parodos.

„Skaitymo skrynia“ Žaislotekoje buvo atversta visus metus. Pasakų kambaryje teatrinė lėlių pagalba vaikai pristatė Vaikų literatūros skyriuje gautas naujas knygas. Ši veikla pavadinta „Vaikai – vaikams.“

Visus metus planuotos ir neplanuotos vyko pažintinės ekskursijos tiek į Žaisloteką, tiek į Vaikų skyrių bei po visą biblioteką.

2025 m. vyko gana nemažai pavienių autorių kūrinių parodų. Veikė vaikų piešinių ir darbelių parodos iš miesto lopšelių-darželių bei mokyklų.

Šeduvos miesto bibliotekoje dažnai lankosi Šeduvos lopšelio-darželio vaikai. Jiems parengti edukaciniai užsiėmimai: „Morkadienis“, „Namai ir kas juose gyvena“, Saulės diena, Tarptautinės vaikų knygos diena, profesijų diena, paminėta mamos diena. Mažieji kartu su tėveliais dalyvavo bendrose edukacijose „Arbatėlė“, Šeimos savaitė bibliotekoje.

Vartotojų vaikų skaičius

Vartotojai	2025 m.	2024 m.	Skirtumas
VB vaikų literatūros skyriuje iš viso	1 478	1 417	61
Iš jų vaikų iki 13 m.	1 128	1 070	58
MP iš viso	211	199	12
Iš jų vaikų iki 13 m.	166	142	24
KP iš viso	941	1 088	-147

Iš jų vaikų iki 13 m.	620	672	-52
SVB iš viso	2 630	2 704	-74
Iš jų vaikų iki 13 m.	1 914	1887	27

Vaikų apsilankymų skaičius

Vartotojai	2025 m.	2024 m.	Skirtumas
VB vaikų literatūros skyriuje iš viso	20 749	35 425	-14 676
Iš jų vaikų iki 13 m.	16 100	26 750	-10 650
MP iš viso	9 839	6 368	3471
Iš jų vaikų iki 13 m.	7 674	4 544	3130
KP iš viso	24 948	25 024	-76
Iš jų vaikų iki 13 m.	16 437	15 456	981
SVB iš viso	55 536	64 896	-9360
Iš jų vaikų iki 13 m.	40 211	45 288	-5 077

Vaikų iki 13 m. lankomumas:

	2025 m.	2024 m.
Viešojoje bibliotekoje	14	25
Miesto padalinyje	46	32
Kaimo padaliniuose	26	23
Iš viso SVB	21	24

Išduota dokumentų skaitytojams vaikams iki 13 m.

	2025 m.	2024 m.	Skirtumas
VB Vaikų literatūros skyriuje	20 640	22 295	-1 655
Miesto padalinyje	2 117	2 431	-314
Kaimo padaliniuose	14 607	16 862	-2 255
Iš viso SVB	37 364	41 588	-4 224

Skaitomumas (vaikų iki 13 m.)

	2025 m.	2024 m.
Viešojoje bibliotekoje	18	20
Miesto padalinyje	13	17
Kaimo padaliniuose	24	25
Iš viso SVB	20	22

8. NETRADICINĖS DARBO FORMOS

Klubai.

Rajono bibliotekose veikia 7 klubai, grupės: Viešosios bibliotekos Knygos mylėtojų klubas „Beržė“, lėlių teatras „Boružėlė“, Šeduvos miesto padalinio „Knygos mylėtojai“, Šaukoto padalinio „Gomerta“ ir 2023 m. atnaujintas Beinoravos padalinyje klubas „Bibliotukas“, naujai įsikūręs Daugėlaičių struktūriniame teritoriniame padalinyje klubas „Adatėlė“, prie Šiaulėnų bibliotekos veikiantis klubas „Melėtėlė“.

Knygos mylėtojų klubo „Beržė“ veikla: iš viso suorganizuota 17 renginių, 4 mokymai-ekskursijos. 2025 m. įvykdyta plati ir nuosekli renginių programa. Juose dalyvavo 210 dalyvių. Veiklos apėmė susitikimus, diskusijas, literatūrinius skaitymus, edukacines išvykas, filmų peržiūras ir temines popietes.

Surengta diskusija apie žymiausius literatūrinius kūrinius. Dalyviai dalijosi įspūdžiais apie R. Rastausko kūrybą, aptarė V. Malinausko knygą Gaspadorius. Pristatyta žymių kultūros veikėjų B. ir G. Dauguviečių gyvenimai ir darbai, aptarta jų reikšmė Lietuvos kultūrai.

Organizuota linksma ir edukacinė viktorina Lietuvių kalbos dienoms paminėti, apie autorius, veikėjus ir literatūrinius apdovanojimus, skatinanti domėtis lietuvių kalba, diskutuota apie kontraversiškus XX a. lietuvių literatūros autorius: J. Marcinkevičių, J. Baltušį, S. Nėrį, P. Cvirką. Taip pat vyko literatūriniai skaitymai, skirti gamtą mylinčių autorių kūrybai. Aptarta gamtos tematika lietuvių literatūroje.

Balandžio mėn. analizuota anekdoto žanro kilmė, funkcija literatūroje ir kultūroje. Pristatytas garsios gydytojos Filomenos Taunytės gyvenimas, pasiekimai ir filosofija.

Balandžio mėn. peržiūrėtas filmas Lozoraičių gyvenimas. Aptarta žymi diplomatų šeimos istorija, jų reikšmė politiniam Lietuvos gyvenimui.

Gegužės mėn. paminėta Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena, diskutuota apie knygos reikšmę, spaudos istoriją. Popietėje aptartas poeto Pauliaus Širvio kūrybinis palikimas.

Edukacinėje popietėje apie gyvūnus kalbėta apie gyvūnų pasaulio įvairovę.

Lapkričio mėn. dalyvauta Šiaurės šalių literatūros savaitėje. Latvių namelyje buvo skaitomi tekstai, supažindinantys su Šiaurės šalių literatūros tradicijomis.

Popietės „Įdomiausia knyga namų bibliotekoje“ dalyviai dalinosi savo asmeninėmis knygomis.

Organizuoti mokymai (ekskursijos su Knygos mylėtojų klubu „Beržė“).

Klubo nariai vyko į pažintinę kultūrinę kelionę į Panevėžį, kur aplankytos miesto kultūros įstaigos. Lankėmės Tervetės mieste (Latvija). Dalyviai klausėsi profesionalios muzikos ir poezijos.

Taip pat aplankytas Šiaulių geležinkelio ir Angelo muziejus, Naisiai, Šeduvos muziejus „, Dingęs Štetlas“.

Spalio mėn. „Beržės“ klubo nariai lankėsi koncerte „Kam dar širdyje ne sutema“.

Kiekvienais metais rašomas Knygos mylėtojų klubo „Beržė“ metraštis.

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus lėlių teatras „Boružėlė“ vyko į Panevėžio E. Mežginaitės VB. Mažieji skaitytojai turėjo puikią progą pasinerti į lėlių teatro pasaulį ir stebėti svečių spektaklius-miniatiūras „Peliukai bibliotekoje“ bei „Suplėšyta knyga“. Juose kūrybiškai ir linksmai pasakojama apie skaitymo džiaugsmą, knygų vertę bei tinkamą elgesį bibliotekoje.

Po spektaklių vaikai kartu su bibliotekininkėmis kalbėjosi apie savo skaitymo įpročius: kokias knygas mėgsta, kaip elgiasi su leidiniais ir kodėl verta dažniau lankytis bibliotekoje. Vėliau pakviesti mažuosius dalyvius į kūrybines dirbtuves – pasigaminti asmeninius knygukus. Tam tereikėjo vieno popieriaus lapo ir žirklių, o po kelių minučių kiekvieno rankose jau puikavosi mažas knygelės maketas. Vaikai iškart ėmėsi kūrybos – rašė trumpus pasakojimus, piešė iliustracijas ir dalijosi idėjomis.

Šeduvos bibliotekoje nuo 1999 metų veikia Knygos mylėtojų klubas. Iš pradžių klube dalyvavo 20–25 nariai. Vėliau skaičius keitėsi. Šiuo metu yra apie 15 aktyvių narių. Jo nariai dalyvauja bibliotekos renginiuose, rašytojų jubiliejų minėjimuose, perskaitytų knygų aptarimuose ir kitose bibliotekinėse veiklose.

Šaukoto bibliotekoje veikia Knygos mylėtojų klubas „Gomerta“, kuris 2025 metais minėjo 15 metų sukaktį. Klubas vienija 10 narių. Ta proga su klubo narės vyko į ekskursiją po Žemaitiją rašytojos klasikės Žemaitės gyvenimo keliais. Lankytasi Bukantės dvarelyje (Plungės r.), kur Žemaitės memorialiniame muziejuje susipažinta su ekspozicija, dalyvauta edukacijoje, kur supažinome su tradiciniais žemaičių valgiais. Aplankytas Džiuginėnų dvaras (Telšių r.) ir memorialinė ekspozicija Ušnėnuose (Kelmės r.).

Klubo nariams pristatytos naujai gautos knygos, pasidalinta įspūdžiais apie perskaitytas knygas, skirtas dėmesys jubiliejus švenčiančių rašytojų bei poetų gyvenimams ir kūrybai (P.Širvio, Žemaitės). Dauguma klubo narių aktyviai įsitraukė į Vasaros skaitymo iššūkį „Vasara su knyga 2025“, dalyvavo Šiaurės šalių literatūros savaitės garsiniuose skaitymuose.

Dalyvauta ir kitoje kultūrinėje veikloje. Lankytasi Radviliškio kultūros centre, kur žiūrėtas Šiaulių dramos spektaklis „Skraidantis Travolta“ bei Nacionalinio Kauno dramos teatro spektaklis „Kai mes būsim jauni“. Nepamiršti ir filmai. Radviliškio miesto kultūros centre žiūrėtas kino filmas „Pietinia kronikas“ (sukurtą pagal R. Kmitos to paties pavadinimo romaną) ir Radviliškio viešojoje bibliotekoje rodytas virtualios realybės filmas „Pasaulių sutvėrimas“, kur turėta galimybę pakeliauti

po M. K. Čiurlionio kūrybos pasaulius. Kartu su Knygos mylėtojų klubo „Gomerta“ narėmis dalyvauta ir susitikimuose su rašytojais: kunigu Benu Lyriu ir jo knygos „Kunigo širdies dienoraštis“ pristatyme, kuris vyko Radviliškio viešojoje bibliotekoje.

2023 m. Beinoravos biblioteka atnaujino dar 1998 m. įkurto ir veikusio vaikų klubo „Bibliotukas“ veiklą. Vaikų klubą sudaro 12 įvairaus amžiaus (nuo 6 iki 14 m.) vaikai ne tik iš Beinoravos, bet ir iš kaimyninių kaimų ir miestelių: Vadaktų, Pociūnų, Krekenavos.

2025 m. klubas tęsė savo veiklą. Vaikai buvo įtraukti į įvairias veiklas: dalyvavo piešimo ant tekstilės, moliūgų dekoravimo edukacijose, vyko į kino filmą.

Šiaulėnų bibliotekoje veikia rankdarbių klubas „Mėletėlė“. Šis klubas daro įvairius rankdarbius, skaito ir aptaria knygas.

Daugėlaičių bibliotekoje veikia būrelis „Adatėlė“. Ši veikla tęsiasi vienuolika metų, kuri yra atvira visiems susidomėjusiems bibliotekos lankytojams. Būrelį lanko įvairių profesijų ir pomėgių moterys. Čia jas vienija noras kiekvieną laisvą minutę kuo nors praturtinti: svarbu ne tik tai, ar tinkamai atlikta užduotis, bet ir tai, ką ši užduotis įnešė į mūsų tarpusavio santykius savęs pažinimui bei tobulinimui.

Žaisloteka.

Žaisloteka įsikūrusi Viešosios bibliotekos pirmajame aukšte. Patalpų plotas – 61,4 kvadratiniai metrai. Pasakų kambarys – 15,4 ir Šeimos kambarys – 5,5, Žaisloteka – 35, pagalbinės patalpos (sandėliukas žaislams) – 5,5.

Patalpos šviesios, erdvios. Šeimos kambaryje yra kriauklė, šiltas ir šaltas vanduo. Šiais metais žaislotekoje įrengtas kondicionierius.

2025 m. Žaislotekoje žaidė 634 vartotojai, kurie apsilankė 6686 kartų. Iš viso suorganizuotas 61 renginys.

Jau 5 metai Žaislotekoje tęsiasi „Skaitukų“ būrelio užsiėmimai.

Propaguojama respublikinio projekto „Knygų startas“ veikla: nauji būrelio nariai su tėveliais kūrybiškai „skaitė“ jų amžiui skirtas knygeles, naudodami ledų pagaliukus, spalvinimo priemones, mažieji, padedami tėvelių, piešė ir kūrė „Skaitukų“ miestą, susipažino su bibliotekoje esančiais skyriais, dalyvavo Užgavėnių eisenoje, stebėjo bibliotekos lėlių teatro „Boružėlė“ miniatiūrą „Žvėreliai apie skaitymo naudą“. Dalyvavo susitikimuose su Radviliškio rajono visuomenės sveikatos biuro specialiste apie pirmos pagalbos mokymus, su logopede – apie knygos svarbą vaiko kalbos formavime, su darželio auklėtoja – apie pasirošimą ėjimui į darželį, su šeimos gydytoja – apie imuniteto stiprinimo svarbą, dažniausiai pasitaikančias traumas ankstyvajame vaiko amžiuje ir kaip jų išvengti.

Tvarus skaitymas bibliotekoje ir miesto ikimokyklinėse įstaigose: moksleivių žiemos ir vasaros atostogų metu Žaislotekos lankytojai vaidino pasaką „Ropė“ su bibliotekos bičiulės Žydros Jomantienės iš antrinių žaliavų pasiūtomis lėlėmis. Tvaraus skaitymo užsiėmimas buvo pravestas miesto lopšelio-darželio „Eglutė“ „Gandriukų“ ir „Ežiukų“ grupėse. Skaitytas E. Daciūtės kūrinys „Pasakojimas apie katiną ir tulpę“. Kasmet, rudenį, prasideda skaitymo skatinimo projektai su miesto lopšelio-darželio „Eglutė“ „Gandriukų“ (projektas „Tegyvuoja knygos ir vaikai“) ir „Drugelių“ (projektas „Knygų startas“) grupėmis. Bibliotekininkės vyksta pas vaikus į darželį, pristato naujai gautas knygas, veda sensorinius skaitymus. Nuo rugsėjo mėnesio tęsiasi skaitymo skatinimo veiklos Radviliškio lopšelio-darželio „Eglutė“ „Ežiukų“ ir „Gandriukų“ grupėse. Balandžio 14 ir 15 dienomis darželinukams buvo pristatyta Renatos Bee knyga „Spalvų namelis“. „Ežiukų“ grupėje tam šauniai pasitarnavo mokytojos Vilijos S. iš antrinių žaliavų pradėtas „statyti“ namelis, o pas „Gandriukus“ – teatrinė širma. Vaikai klausėsi pasakojimo apie skirtingų spalvų kelionę, pamestus jų kambario raktus ir kas paskui įvyko, kai durys buvo atrakinamos su skirtingų spalvų rakteliais. Darželinukai gavo ir užduotį: rinko ir rūšiavo skirtingų spalvų kamuoliukus, spalvino nupieštus margučius, tokiu būdu įtvirtindami savo žinias apie spalvas. Spalio 28d. „Gandriukų“ grupėje vyko edukacija pagal E. Daciūtės knygą „Drambliai ėjo į svečius“, lapkričio 19 d. sensoriniai skaitymai pagal Vytauto V. Landsbergio knygą „Pūkis ir juokutis“. Spalio mėn. pas „Drugelius“ viešėjo „Knygų lagaminas“, vyko sensoriniai skaitymai pagal I. Pliuškytės-Zalieckienės knygą „Kapt“, suvaidinta pasaka apie ropę.

Pasakų kambaryje svečiuojasi lėlės... Kaip teigia knygos „Miestelis, kuriame gyvena lėlės“ autorė Aušra Petrauskienė, skirtingos kartos žaidžia skirtingus žaidimus, turi skirtingus žaislus. Lėlė – seniausias žaislas, kuris sujungia daugybę kartų. Tai patvirtino ir gegužės 7 d. vykęs jaukus susitikimas Radviliškio viešosios bibliotekos Žaislotekoje. Čia tautodailininkas Eugenijus Arbušauskas Radviliškio V. Kudirkos progimnazijos prailgintos dienos grupės pirmokams (mokytoja Daiva Šipulskienė) pristatė savo surinktą lėlių kolekciją, papasakojo jos atsiradimo istoriją, kaip kolekcija pildoma, atsakė į vaikus dominančius klausimus. Labiausiai juos domino tautodailininko sukurta mergaitė iš medžio. Aktyviausi parodos pristatymo dalyviai E. Arbušausko buvo apdovanoti saldžiais prizais.

Jau penktus metus Radviliškio viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius jungiasi prie nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos skaitymo skatinimo iniciatyvos „Tėčiai skaito vaikams“. Gegužės 31 d. garsinio skaitymo ritualą Gražinos pagrindinės mokyklos 2b klasės mokiniams (mokytoja Renata Kašėtaitė) sukūrė tėtis, tautodailininkas Eugenijus Arbušauskas. Skaitymo patalpoje vaikai jį rado...snaudžiantį („užmigusi“) ir neįprastai apsirengusį: su šiaudine skrybėle, nematytu apavu – klumpėmis. Patalpoje buvo ir iš medžio išdrožta mergaitės skulptūra, didžiulis

šaukštas, tautinė juosta ir knygos apie tėčius. Menas mokėti šitaip sudominti vaikučius skaitant, sekant, su jais kalbant, paliko įspūdį visiems mums ten buvusiems. Klumpės, išdrožtos paties autoriaus, vaikams buvo kažkas nuostabaus. Paveikslavosi įsilipę į jas, matavosi šiaudinę skrybėlę, ant peties dėjos didžiulį medinį šaukštą. O diskusija apie sekta pasakas dar tęsėsi ir po renginio. Už jaukų skaitymo rytmetį Tėčiui Eugenijui Arbušauskui padėjo renginio dalyviai. Skaitymas suartino skirtingas kartas ir skleidė svarbią žinią apie tėčio ir vaiko ryšį.

Gegužės 14 d. Jau keletą metų Radviliškio viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius ir miesto lopšelis-darželis „Eglutė“ organizuoja Tarptautinei šeimoms dienai skirtą šventę „Diena, kuri kviečia ir jungia“. Šiame šventės metu paminėta gegužės 14-ąją su „Gandriukų“ grupės ugdytiniais bei jų tėveliais. Renginio metu buvo pasidžiaugta grupės skaitymo skatinimo projektu „Stebuklingas knygų pasaulis“, išklausti sveikinimo žodžiai, kuriuos sakė Viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Vaida Balčiūnaitė ir Vaikų literatūros skyriaus vedėja Nijolė Pakštienė. Bet maloniausia staigmena visiems susirinkusiems buvo „Gandriukų“ tėvelių parodytas spektaklis „Laimė yra lapė“ (pagal E. Daciūtės kūrinį), kurį režisavo ir dekoracijas piešė grupės ugdytinio mama A. Potapovienė. Po pasirodymo netilo plojimai ir švietė šypsenos mažųjų ir suaugusiųjų veiduose. O dar ir dovanų – keksiukų mažieji gavo iš pačių aktorių kepėjų rankų! Už šaunų spektaklį aktoriams dėkojo ir spektakliu džiaugėsi darželio direktorė A. Varkulevičienė bei pavaduotoja I. Budrienė, gražius žodžius grupės šeimoms skyrė mokytoja metodininkė G. Ramoškienė. Visiems renginio dalyviams už šaunų bendrystę dėkojo bibliotekininkės ir kvietė visus toliau draugauti su knyga, juk ji turi tiek stebuklingų galių...

Žaislotekoje vyko „Braškių diena“ – saldi, kvapni ir kupina žinių diena, subūrusi vaikus ir suaugusius į saldžią, kvapnią ir turiningą popietę. Renginio metu skambėjo pasakos apie braškes, buvo pasakojama jų kelionė po pasaulį – nuo pirmųjų uogų Europoje iki jų atsiradimo Lietuvoje. Pasakas ir braškių istoriją kūrybingai bei įtaigiai sekė Gabija Krukauskaitė ir Julija Jovaišaitė, žavėdamos klausytojus ne tik žiniomis, bet ir pasakojimo meistriškumu. Saldžiąją dalį vainikavo Rokas Štarolis ir Odeta Slavinskaitė iš Sidabravo, kurie visus dalyvius vaišino gardžiomis, prinokusiomis braškėmis. Popietė buvo ne tik smagi, bet ir kupina žinių, šypsenų bei vasariško kvapo. Esame nuoširdžiai dėkingi visiems, kurie prisidėjo prie šios šventės, padovanodami dalyviams saldžių įspūdžių ir šiltų akimirų. Nuoširdus Ačiū „Štarolių“ ūkiui. Jų dėka „Braškių diena“ buvo nuostabi!

Vaikai keliavo į Ledų karalystę: Žaislotekoje apsilankė ypatingas svečias – pats Valgomų ledų karalius! Džiaugsmo, juoko ir smalsumo netrūko visiems, kurie nepabūgo lietaus ir atėjo pas mus. Šis renginys – tai dalis Radviliškio viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus ciklo „Saldi, įdomi

ir informatyvi liepa Žaislotekoje“, kuris kviečia vaikus leistis į pažinimo, vaizduotės ir atradimų kupinas keliones. Šį kartą vaikai keliavo į Ledų karalystę, kur sužinojo, kaip atsirado ledai. O į skanėsto istoriją mus įtraukė Kajus Brazas. Jis vaikams papasakojo, kaip ledai keliavo per pasaulį, kol pasiekė mus. Ar Jūs girdėjote pasaką apie šią Karalystę? Žinoma, taip! O ar jos pabaiga buvo saldi? Tegul tai lieka mūsų mažyte vasaros paslaptis.

„Žirniadienio“ moralas Žaislotekoje – dar viena veikla iš Radviliškio viešosios bibliotekos valandėlių ciklo „Saldi, įdomi ir informatyvi liepa Žaislotekoje“. Kartais atrodo, kad žirnis – tik mažas, žalias burbuliukas, bet liepos 17 dieną Žaislotekoje jis tapo pagrindiniu veikėju: džiugino, stebino, net istorijas pasakojo! Lankytojos Adelė ir Danielė sekė pasaką apie princesę ant žirnio, uždavinėjo mįsles apie jį, bibliotekininkės pristatė vaikams J. Markūnaitės knygą „Žirnių ankštyje“, pateikė įdomesnius faktus apie žirnių atsiradimą pasaulyje ir Lietuvoje. Tą dieną išmokome, kad ir mažas žirnis gali tapti draugystės simboliu. Vaišindamiesi jais, vaikai nestokojo geros nuotaikos ir šypsenų. Žaisloteka tapo žalia karalyste.

Baigėsi „Saldžiosios liepos“ valandėlės Žaislotekoje Trešniadieniu, kuris prasidėjo nuo pasakos be galo apie trešnę, vėliau vaikai klausėsi pasakų apie mažąją trešnę ir M. Laurinavičiaus pasakos apie trešnės „pusseserę“ – vyšnią iš autoriaus knygos „Uogų pasakos“. Bibliotekininkės supažindino popietės dalyvius su trešnių naudingomis savybėmis. Pasirodo, net uogų kauliukai gali būti naudingi, iš jų gaminamos pagalvėlės naujagimiams. Po to visi linksmi repavo Trešniadienio murmelę ir skanavo uogas. Tai buvo ne tik skanios, bet ir pilnos žinių, vaizduotės bei draugystės valandėlės. Puikiai pavyko sudominti vaikus naujomis veiklomis vasarą – tikras stebuklas, kad mažieji bent trumpam atsitraukė nuo ekranų, klausėsi pasakų gyvai, kartu žaidė ir kūrė savas istorijas. O ledai, žirniai ir uogos buvo tik smagus priedas prie visų atradimų. Viskas daroma dėl vaikų šypsenų, dėl jų smalsumo – mūsų bendros pastangos įgavo prasmę, sukuriant jaukias akimirkas. Ačiū visiems, kas buvote „Saldžiosios liepos“ renginių ciklo dalimi: savanorėms, tėveliams ir seneliams, kurie atvedė anūkus, dalyvavo ir patys šypsojosi kartu su vaikais!

Bendradarbiaujama su Radviliškio švietimo ir sporto paslaugų centro Dienos užimtumo skyriumi (vėliau – Dienos socialinės globos centras). Sausio mėnesį Pasakų kambaryje buvo eksponuojama centro lankytojų keramikos darbų paroda „Mūsų pasaulis“. Minėto centro lankytojams buvo prarastas tvarus skaitymas pagal E. Daciūtės kūrinį „Pasakojimas apie katiną ir tulpę“, svečiuotasi minėtame centre ir pravedėme sensorinius skaitymus pagal N.Kinnear kūrinį „Kaip kiškis mokėsi drąsos“.

9. MOKAMOS PASLAUGOS

Mokamos paslaugos bibliotekoje:

- Dokumentų kopijavimas, skenavimas ir spausdinimas;
- Spalvotas spausdinimas lazeriniu spausdintuvu;
- Spausdinimas juodai baltu rašaliniu spausdintuvu VB ir padaliniuose;
- Spalvotas spausdinimas rašaliniu spausdintuvu;
- Skenavimas;
- Duomenų įrašymas: CDR, CDRW, DVDR, DVDRW, FDD, kitose laikmenose;
- Įrišimo paslaugos;
- Laminavimas;
- Delspinigiai;
- Tarpbibliotekinio abonemento paslauga nemokama, skaitytojas moka už pašto paslaugas;
- Fakso paslaugos;
- Spausdinimas juodai baltu lazeriniu spausdintuvu;
- Konferencijų salės nuoma (su įranga ar be jos);
- Masažiniai krėslai gyventojų poreikiams.

Mokamas paslaugas (kopijavimo) teikė ir padaliniai, kuriuose yra įsikūrę VIPT.

Už mokamas paslaugas iš viso gauta 6 500 €

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka teikia šias nemokamas paslaugas:

- Skaitytojo pažymėjimo (plastikinio) ir jo dublikato išdavimas;
- Dokumentų išdavimas į namus;
- Galimybė rezervuoti bei užsisakyti spaudinius internetu (būtinai nurodant skaitytojo pažymėjimą, slaptą žodį – pavardę);
- Galimybė prasižinti knygų skolinimosi laiką internetu;
- Priminimų bei raginimų siuntimas į skaitytojų el. pašto dėžutes;
- Konsultavimas kaip naudotis informacijos paieškos priemonėmis;
- Naudojimas spaudiniais Periodikos skaitykloje;
- Atsakymas į užklausas žodžiu, telefonu, el. paštu (Klausk bibliotekininko);
- Interneto paslaugos;
- Galimybė naudotis užsienio kalbų skaityklos ir fonotekos paslaugomis;

- Ekskursijos po biblioteką. Renginiai ir meno parodos;
- Galimybė naudotis EBSCO Publishing , LITLEX duomenų bazėmis, Nacionalinės bibliografijos duomenų banku, Suvestiniu katalogu LIBIS;
- Galimybė gražinti knygas, kai biblioteka nedirba;
- Galimybė naudotis Fotostudija.

10. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS

Per ataskaitinį laikotarpį, pasinaudojant bibliotekos turima leidybos teise ir galimybėmis, stengtasi tęsti ankstesnę redaktoriaus veiklą, ją siejant su laiko aktualijomis ir bendrais Viešosios bibliotekos uždaviniais, per leidžiamus leidinius gerinant VB įvaizdį, garsinant jos veiklą, savąjį kraštą, saugant ir pristatant kultūros ir istorijos paveldą, šviečiant visuomenę, prisidedant prie kraštotyrinės medžiagos kaupimo bei sklaidos, bibliotekos projektų įgyvendinimo, telkiant kraštiečius bendrystei gimtinės labui.

Vienas iš Radviliškio viešosios bibliotekos darbo barų yra kraštotyra ir leidyba. Svarbiausia šio darbo misija – suteikti išsamią informaciją apie savo kraštą: vietas ir su jomis susijusius žmones. Kaupiami ir saugomi įvairių formų ištekliai, susiję su kraštu, jo istorija, dabartimi bei asmenybėmis, kurios čia dirbo, gyveno ar kūrė. Ruošiamos kraštiečių tradicinės ir virtualios parodos. Leidybinė veikla yra puiki priemonė ir galimybė aktualinti spausdinti ir rankraštinio paveldo dokumentus, turtinti krašto knygų lobyną vertingais leidiniais, garsinti Radviliškio krašto kuriančius žmones, ugdyti knygos leidybinę kultūrą.

Straipsniai spaudoje ir interneto šaltiniuose apie skyriaus veiklą iš viso: 14

Interneto svetainėse ir socialiniuose tinkluose: 9

Tvarumo akcija: seni daiktai rado naujus namus;

*Pristatyta „Knygnešystė Radviliškio krašte“: [Bibliotekoje svečiavosi LRT laidos *Daiktų istorijos* filmavimo komanda];*

Gyvenimo spalvų troškulys atsispindi kūryboje

Radviliškietėms – kraštietės kūrybos paroda : [apie Almos Stričkienės kūrybinių darbų parodą]; „Čia mūsų pradžia“ – knyga, kuri saugo Gūžių šeimos prisiminimus;

Bibliotekoje svečiavosi LRT laidos „Daiktų istorijos“ filmavimo komanda;

Šiltas buvusių klasės draugų susitikimas Radviliškyje ir bibliotekai padovanotos knygos;

Iškilmingai paminėtos partizano Viktoro Šniuolio-Vytvyčio 100-osios gimimo metinės;

Žydra Jomantienė bibliotekai padovanojo senųjų leidinių.

Spaudoje: 5

Leidyba – kraštiečius jungiantis tiltas // *Radviliškio naujienos*, 2025, sausio 9-15.

Knygų namuose svečiavosi LRT laidos „Daiktų istorijos“ filmavimo komanda // MES, 2025, liepa, nr. 73.

„Čia mūsų pradžia“ – knyga, kuri saugo Gūžių šeimos prisiminimus // *Radviliškio naujienos*, 2025, rugpjūčio 28-rugsėjo 3.

Iškilmingai paminėtos partizano Viktoro Šniuolio-Vytvyčio 100-osios gimimo metinės // *Radviliškio naujienos*, 2025, lapkr. 13/19.

Kaučikienė, Janina. Knygos – ištikimos bičiulės: [apie *Beržės* klubo veiklą]. *Radviliškio kraštas*, 2025, nr. 1 (40).

VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS REDAKTORIAUS VEIKLOS ATASKAITA

Sudarytas, išleistas VB kultūros ir istorijos žurnalas *Radviliškio kraštas* 2025 m. nr. 1 (40): numatytos temos, rasti autoriai, suredaguoti, kai kurie parašyti straipsniai, atrinktos nuotraukos, ištaisytos korektūros, pajvairintas dizainas, rubrikos, parengtas leidybai.

Sudaryti, išleisti LBD Radviliškio skyriaus kaspusmetinio laikraščio „Mes“ 2025 m. nr. 73 ir nr. 74: numatytos temos, rasti autoriai, suredaguoti, kai kurie parašyti tekstai, atrinktos nuotraukos, ištaisytos korektūros, parengta leidybai.

Redaguota ir išleista *Filomena Taunytė. Bibliografijos rodyklė*.

Suredaguota *2024 metų VB veiklos ataskaita*.

Suorganizuotas *Bibliotekininkų miškasodis*. Tai viena iš VB veiklų, skatinančių tvarumą. Bendradarbiauta su Radviliškio miškų urėdijos atstovais, paruoštas plakatas, o vėliau ir straipsnis svetainei, *feisbukui* bei spaudai. Dalyvauta ir kitose Viešosios bibliotekos vykdomose tvarumo veiklose, rengti informaciniai pranešimai.

Prisidėta prie kraštiečio partizano Viktoro Šniuolio-Vytvyčio 100-ųjų gimimo metinių renginio organizavimo, parodos rengimo. Dalyvauta renginyje, fotografuota, paruoštas ir išspausdintas straipsnis, bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko padėjėja Aldona Jakavoniene.

Rengiant parodą, skirtą šviesaus atminimo kraštiečio Stasio Bulzgio 90-osioms gimimo metinėms pažymėti, bendradarbiauta su šiauliete kraštotyrininke Irena Dambrauskaite-Rudzinskiene. Parodai naudotos jos asmeninio archyvo nuotraukos, dokumentai.

Pagal poreikį redaguoti VB ir jos skyrių, pavienių darbuotojų tekstai, dokumentai, raštai, projektai, prireikus sukurti dalykiniai, proginiai ir kitokie įvairūs tekstai.

Esant poreikiui, fotografuoti renginiai: VB edukacijos ir kt. veiklos; retais atvejais ir Knygos mylėtojų klubo *Beržė* susitikimai.

Dalyvauta VB renginiuose, jie atspindėti VB internetinėje svetainėje ir „Facebook“ paskyroje bei spaudoje.

Pagal poreikį redaguoti VB ir jos padalinių tekstai, raštai, kurti įvairūs dalykiniai ir proginiai tekstai (padėkos jubiliejams ir renginių bei parodų autoriams, in memoriam įžymiems kraštiečiams). Redaguoti padalinių jubiliejiniai lankstinukai (Kutiškių 50 metų jubiliejui ir Šniūraičių 70 metų jubiliejui).

Redagavimo pagalba teikta bibliotekos darbuotojams, rašantiems projektus, informaciją spaudai, kitus tekstus.

Palaikyti ryšiai su kraštiečiais Lietuvoje ir užsienyje (Vilniuje, Kaune, Palangoje, JAV ir kitur): keistasi informacija, tartasi dėl tolesnio bendradarbiavimo, rašyti sveikinimai jubiliejų progomis, nekrologai ir kt.

Prisidėta prie kraštotyros fondo gausinimo – gautos dovanų kraštiečių knygos.

Redaguoti VB ir jos padalinių projektinių renginių plakatai, informacinės skrajutės, rašyti ir redaguoti straipsniai ir kt.

Pradėta rinkti medžiaga būsimam 2026 m. *Radviliškio kraštas* žurnalui, bendrauta su kraštiečiais, ieškota naujų straipsnių autorių, kilusių iš Radviliškio miesto ar rajono.

Surinktos kraštiečių nuotraukos iš VB archyvo ir perduotos Radviliškio Lizdeikos gimnazijos istorijos muziejui.

Ne kartą lankytojams pristatyta Kraštotyros-leidybos skyriaus veikla, Kraštotyros skaitykloje veikiančios parodos.

Kraštotyros-leidybos skyriuje suorganizuotos 3 kraštiečių darbų parodos (tautodailininko Edmundo Gaubo vieno paveikslo paroda *Kryždirbiai*, Radviliškio Vaižganto progimnazijos dailės mokytojos metodininkės Irinos Karevienės vieno paveikslo paroda *MEDUS* tautodailininkės Tomos Guokaitės-Matulevičienės vieno paveikslo paroda *Radviliškio kooperacijos rūmai*. Šiomis parodomis buvo siekiama garsinti mūsų krašto menininkus ir didinti Viešosios bibliotekos veiklą sklaidą netradicinėmis parodomis.

VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIZAINERIO-MAKETUOTOJO VEIKLOS ATASKAITA

Sumaketuotas kultūros ir istorijos žurnalas *Radviliškio kraštas* 2025 m. nr. 1 (40) ir pateiktas spaustuvei.

Parengtas Bibliotekininkų skyriaus laikraščio *Mes* nr. 73 maketas: atliktas numerio maketavimas ir laikraščio atspausdinimas bibliotekoje.

Parengtas Bibliotekininkų skyriaus laikraščio *Mes* nr. 74 maketas: atliktas numerio maketavimas ir laikraščio atspausdinimas bibliotekoje.

Parengtas ir atspausdinta bibliotekoje *Filomena Taunytė*. Bibliografinė rodyklė. 1962–2023.

Sumaketuoti 202 plakatai, skirti bibliotekos renginių, akcijų ir kitos svarbios informacijos viešinimui.

Parengta 7 skirtingų skrajučių maketai, skirti svarbiausiems Viešosios bibliotekos renginiams ir knygų pristatymams.

Sumaketuoti 5 skirtingi elektroniniai šventiniai atvirukai.

Sumaketuoti 8 skirtingi elektroniniai kvietimai Bibliotekoje organizuotiems renginiams.

Sumaketuoti ir atspausdinti 2 lankstinukai, skirti Kutiškių ir Šniūraičių struktūrinių padalinių bibliotekų jubiliejams.

Sumaketuoti ir atspausdinti 22 popieriniai atvirukai, skirti Šiaulių regiono bibliotekos tarybos posėdžiui.

Sumaketuoti Radviliškio viešosios bibliotekos organizuoto piešinių konkurso *Mano Lietuva – širdyje ir spalvose* plakatai, padėkos ir parengta konkurso dalyvių darbų paroda.

Kaupiamas ir sisteminamas fotonuotraukų archyvas (DEZE). Dalyvauta įvairiuose bibliotekos renginiuose, juos įamžinant ir archyvuojant nuotraukas bendrame fotonuotraukų fonde.

Nuolat administruojama Viešosios bibliotekos interneto svetainė *Joomla* ir *Facebook* paskyra – talpinami straipsniai, viešinami renginių plakatai, skelbiama informacija apie bibliotekos ir jos padalinių veiklas bei jau įvykusius renginius.

Prisidėta prie bibliotekos komunikacijos (vaizdo įrašai) kūrimo ir jų viešinimo *Facebook* platformoje. Iš viso sukurta ir publikuota 11 *reelsų*.

Sukūriau naują darbo laiko maketą, kuris buvo atspausdintas ir pritvirtintas ant lauko bei aptarnavimo skyriaus durų.

Paruoštos 2 virtualios parodos viešinimui internete: *Pasaulis mano akimis*, *Iškalbingi knygu ženklai*.

Projektai, kuriuose vykdyta maketavimo, fotografavimo ir reklamos paruošimo veikla:

- Projektas *Paminklas praeičiai: Radviliškio krašto dvarai*;
- Projektas Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas *Vieną kartą gyveno...*;
- Projektas *Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra*;
- Projektas *Autorių teisių iššūkiai*;
- Projektas vaikų vasaros stovykla *Skaitau, keliauju, kuriu*;
- Projektas *Komandos formavimo ir bendradarbiavimo stiprinimo mokymai bibliotekininkams*.

Metodinė veikla

Dėl kraštotyros darbų rašymo ir bibliografinio sąrašo sudarymo per metus individualiai telefonu ar elektroniniu paštu konsultuotos beveik visos Radviliškio VB struktūrinių padalinių darbuotojos. Skyriaus vedėja redagavo 3 VB struktūrinių teritorinių padalinių kraštotyros darbus.

Parodos, iš viso: 9

1. 2024 m. gruodžio–2025 m. sausio mėn. autorinė mokytojos ekspertės Rasmutos Valčiukienės kūrybinių darbų paroda *Kalėdų džiaugsmui*.
2. Vasario 1–birželio 1 d. tautodailininko Edmundo Gaubo vieno paveikslo paroda *Kryždirbiai*.
3. Vasario 1–kovo 31 d. leidinių ir fotografijų paroda *Įkvėpimo tiltai: žurnalistika ir poezija*, skirta poeto, publicisto Stasio Bulzgio 90-osioms gimimo metinėms.
4. Balandžio 10–birželio 10 d. leidinių ir fotografijų paroda *Tapatybės paletė: medicina ir mintys*, skirta žurnalistės, publicistės Filomenos Taunytės 100-osioms gimimo metinėms.
5. Birželio 2–rugpjūčio 29 d. dailės mokytojos Irinos Kareivienės vieno paveikslo paroda *Medus*.
6. Liepos 1–rugsėjo 1 d. Almos Stričkienės kūrybinių darbų paroda *Magiškas šilkas*.
7. Sausio 2–gegužės 30 d. Dovilės Šerpetauskienės kūrybos darbų paroda, prancūziškojo įrišimo knygų grupė *Tradicija ir dabartis*.
8. Lapkričio 3–2026 m. vasario 3 d. leidinių ir fotografijų paroda *Laisvės keliu*, skirta partizano Viktoro Šniuolio 100-osioms gimimo metinėms.
9. Lapkričio 3–2026 m. sausio 31 d. Tomos Guokaitės-Matulevičienės vieno paveikslo paroda *Radviliškio kooperacijos rūmai*.

Kita veikla

Vasario 11 d. Kraštotyros-leidybos skyriuje svečiavosi LRT laidos *Daiktų istorijos* filmavimo komanda, kuri šiuo metu ruošia laidą apie knygnešes moteris. Viešosios bibliotekos renginių organizatorė Dovilė Gapšienė laidos vedėjui Sauliui Pilinkui ir redaktorei Agnei Baltrūnaitei pasakojo apie Radviliškio krašto knygnešius bei jų pagalbininkus, Kraštotyros-leidybos skyriaus bibliotekininkės supažindino su bibliotekos leidybine veikla, pristatė išleistas knygas, kultūros ir istorijos žurnalą *Radviliškio kraštas* bei pakvietė pasižvalgyti po kitas erdves – apžiūrėti bibliotekos Senųjų leidinių fondą, Jaunimo studiją.

10.1. Bibliotekos darbuotojų straipsniai

Rajono ir respublikos leidiniams („Tarp knygų“, „Šiaulių kraštas“, „Radviliškio naujienos“, „Radviliškio kraštas“ ir kt.) VB ir jos padalinių darbuotojai rašė ar pateikė informaciją bei fotonuotraukų apie Viešosios bibliotekos bei jos padalinių veiklą. Informacija teikta į internetinius puslapius www.radviliskionaujienos.lt, www.radviliskis.lt, www.radviliskiokraštas.lt, www.regionunaujienos.lt, <http://siauliuregionobibliotekos.blogspot.com>, www.etaplius.lt ir kt.

11. INFORMACINĖ VEIKLA

LIBIS PĮ diegimas Elektroninių paslaugų duomenys

Radviliškio viešojoje bibliotekoje veikia naujoji LIBIS sistema, skirta skaitytojų aptarnavimui. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus fondo rekatalogavimo darbai pradėti 2003 m, o baigti 2011 m. Informacijos skyriaus ir Fonotekos fondai rekataloguoti pradėti 2003 m., baigti 2007 m. Užsienio kalbų skaitykla pradėta 2007 m. ir tais pačiais metais baigti. Skaitytojai aptarnaujami LIBIS programa nuo 2004 m. Nuo 2025 m. išduodami nemokami skaitytojo pažymėjimai, taip pat ir elektroniniai skaitytojo pažymėjimai.

2025 m. internetu vartotojai užsisakė 1178 knygas ir rezervavo 2018 knygas.

Skyriuje skaitytojai yra skatinami naudotis interaktyviomis bibliotekos paslaugomis. 2024 m. skaitytojai per savitarnos įrenginį pasiėmė 115 dokumentų ir tiek pat jų grąžino. 2196 skaitytojai pasinaudojo dokumentų grąžinimo įrenginiu (DGI).

Knygomato panauda

Ši paslauga suteikia bibliotekos skaitytojams galimybę leidinius skolintis paprasčiau ir patogiau – užsisakius knygą, iš Knygomato ją galima atsiimti bet kuriuo paros metu. Biblioteka knygomatu pradėjo naudotis nuo 2023m. lapkričio 6 d. Per 2025 metus juo pasinaudojo 364 skaitytojų (išduota 449 dokumentų), iš jų abonemento skaitytojų 309 (išduotų 369 dokumentų).

Informacinis fondas (kraštotyros, užsienio kalbų, fonotekos fondų formavimas ir veikla)

Katalogų ir kartotekų sistema.

Skyriuje esantys kortelių katalogai ir kartotekos neberedaguojami.

Kortelių: abėcėliniai lietuvių ir rusų kalbų katalogai;

antraščių kartotekos lietuvių ir rusų kalbomis;

sisteminis katalogas.

Skaitytojų skyriaus aptarnavimo skyriaus kortelių kataloguose yra apie 96000 kortelių.

2025 m. sukurta 1223 straipsnių, publikuotų regioninėje spaudoje, įrašų ir nusiųsta į jungtinį LIBIS katalogą.

Fondo apsauga

Knygų apsauga: į knygas klijuojamos magnetinės apsaugos juostelės, rankines bei krepšius skaitytojai turi galimybę palikti saugojimo kameroje, darbo dienomis veikia rūbinė, įrengta fondo apsaugos vartelių signalizacija, skyriaus patalpos filmuojamos.

Dalis naujų knygų apvelkamos plėvele. Tokią knygą skaitytojai perskaito net iki 5 kartų daugiau negu neapvilktą. Suplyšusios knygos atiduodamos knygrišiui įrišti.

Retų dokumentų saugojimas: visos vertingos knygos – enciklopedijos, žodynai, žinynai, brangios knygos į namus neišduodamos.

12. KRAŠTOTYROS VEIKLA

Vienas iš Radviliškio viešosios bibliotekos darbo barų yra kraštotyra ir leidyba. Svarbiausia šio darbo misija – suteikti išsamią informaciją apie savo kraštą: vietas ir su jomis susijusius žmones. Kaupiami ir saugomi įvairių formų išteklių, susiję su kraštu, jo istorija, dabartimi bei asmenybėmis, kurios čia dirbo, gyveno ar kūrė. Ruošiamos kraštiečių tradicinės ir virtualios parodos. Leidybinė veikla yra puiki priemonė ir galimybė aktualinti, spausdinti ir rankraštinio paveldo dokumentus, turtinti krašto knygų lobyną vertingais leidiniais, garsinti Radviliškio krašto kuriančius žmones, ugdyti knygos leidybinę kultūrą.

Pagrindinis skyriaus tikslas: populiarinti unikalų kraštotyros fondą, aktyviai vystyti kraštotyros ir leidybos veiklą, siekiant kuo platesnės kraštotyros informacijos sklaidos.

Skyrius dirbo tęstinės veiklos kryptimi ir pagal patvirtintą metų darbo planą.

Kraštotyros skaityklos veiklos pagrindas – informacijos (dokumentų) apie kraštą rinkimas, saugojimas ir pateikimas vartotojams. Todėl knygos bei kita spausdinta medžiaga: fotografijos, žemėlapiai, garsiniai bei vaizdo dokumentai, nepublikuoti darbai, brošiūros, laikraščiai ir žurnalai, susiję su Radviliškio kraštu, renkami ir saugomi nuolat.

Tvarkyti Kraštotyros skaityklos ir Senųjų leidinių fondai, pildytos Bendrosios apskaitos knygos, gavimo lydraščiai. Metų pabaigoje užpildytos abiejų fondų statistikos ataskaitos, suskaičiuotos

Kraštotyros skaityklos ir Senųjų leidinių fondų visuminės ataskaitos.

Parengta kraštotyros darbų ir aplankų Viešojoje bibliotekoje ir jos struktūriniuose padaliniuose, iš viso: 12

Parengta kraštotyros darbų ir teminių kraštotyros aplankų Viešojoje bibliotekoje, iš viso: **9 vnt.**

1. *Filomena Taunytė. Bibliografijos rodyklė 1925–2023;*
2. *Radviliškio krašto iškilių sukakčių kalendorius: 2025;*
3. *Kunigų atminimo takais;*
5. *Knygos bičiulių klubo „Beržė“ metraštis: 2025;*
6. *Elona Vaišnienė – mokslų daktarė, JAV išeivijos veikėja;*
7. *Iškalbingi knygų ženklai Radviliškio bibliotekose;*
8. *Mokyklų, veikusių Radviliškio krašte iki 1965 metų, veiklos apžvalga;*
9. *Dvarai Radviliškio krašte (tęstinis darbas).*

Suredaguota kraštotyros darbų ir aplankų struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose, iš viso: 3

1. *Raudondvario bibliotekos metraštis: 2023–2024* / Dara Bagušienė.
2. *Pakalniškių bibliotekos metraštis: 2024* / Ramutė Smailienė.
3. *Pavartyčių bibliotekos metraštis: 2024* / Anelė Nijolė Bertulienė.

Projektinė veikla

2025 m. Kraštotyros-leidybos skyrius prisidėjo prie projekto *Paminklas praeičiai: Radviliškio krašto dvarai*, kurį rengė ir įgyvendino Viešosios bibliotekos projektų vadovė Jolanta Kvedarienė. Iš įvairių šaltinių rinkta informacija ir nuotraukos apie Radviliškio rajono dvarus.

Kraštotyros skaityklos fondo formavimas

2025 m. fonde yra:

Iš viso dokumentų: 1529 fiz. vnt., 1262 pav.

Suma: 4479, 328 Eur.

Dokumentų, įrašytų į visuminę apskaitą: 1425 fiz. vnt., 1254 pav.

Suma: 4450,74 Eur.

Knygų: 1173 fiz. vnt., 1105 pav.

Garsinių dokumentų: 1 fiz. vnt., 1 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose: 1 fiz. vnt., 1 pav.

Regimųjų dokumentų: 1 fiz. vnt., 1 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose: 1 fiz. vnt., 1 pav.

Mišrių garsinių regimųjų dokumentų: 12 fiz. vnt., 12 pav.

Iš jų skaitmeninėse laikmenose: 12 fiz. vnt., 12 pav.

Vaizdinių dokumentų, išskyrus knygas: 8 fiz. vnt., 8 pav.

Spausdintinių natų dokumentų: 12 fiz. vnt., 12 pav.

Rankraščių: 114 fiz. vnt., 111 pav.

Žurnalų: 41 fiz. vnt., 1 pav.

Laikraščių fiz. vnt. (metinių komplektų): 125, 7 pav.

Tęstinių: 42 fiz. vnt., 4 pav.

2025 m. gauta:

Iš viso dokumentų: 20 fiz. vnt., 17 pav.

Suma: 224, 94 Eur.

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą: 20 fiz. vnt., 17 pav.

Suma: 224,94 Eur.

Knygų: 13 fiz. vnt., 13 pav.

Rankraščių: 4 fiz. vnt.

Laikraščių (fiz. vnt. metinių komplektų): 2

Tęstinių: 1 fiz. vnt.

2025 m. nurašyta nebuvo.

Senujų leidinių fondo formavimas

2025 m. yra:

1509 fiz. vnt., 985 pav.

Suma: 644 eur. 0,56 ct

Dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą: 1111 fiz. vnt., 972 pav.

Suma: 632 Eur 0,56 ct

Knygų: 1037 fiz. vnt., 952 pav.

Spausdintinių natų dokumentų: 2 fiz. vnt., 2 pav.

Žurnalų: 394 fiz. vnt., 13 pav.

Laikraščių: 6 fiz. vnt., 2 pav.

Tęstinių: 70 fiz. vnt., 16 pav.

2025 m. dokumentų negauta.

Nurašyta nebuvo.

Rugpjūčio mėn. Kraštotyros-leidybos skyrių pasiekė kraštiečių, miškininkės, biomedicinos mokslų daktarės Laimos Kairytės-Skuodienės knyga *Medžių stresas ir jo fiziologinė indikacija* ir šviesaus atminimo kraštiečio, docento, technikos mokslų daktaro Aleksandro Rimkevičiaus knyga *Čempės ir pėdsakai*. Abu leidinius pristatė buvusios bendraklasės, gyvenančios Radviliškyje.

Rugpjūčio 22 d. Radviliškio viešosios bibliotekos Kraštotyros-leidybos skyriui padovanota knyga *Čia mūsų pradžia*. Ją perdavė viena iš knygos sudarytojų Aušra Jurčiukonienė ir knygos redaktorius Alvidas Jancevičius. Leidinyje – prisiminimai, svarbūs dokumentai, leidžiantys pažvelgti į Eleonoros ir Jurgio Gūžių šeimos gyvenimą ir veiklą.

Ši knyga yra daugiau nei paprasta dovana – tai gyvas atminties paminklas, jungiantis kelias kartas, saugantis prisiminimus, patirtis ir vertybes. Joje perteikti artimųjų pasakojimai, atsiminimai, genealoginis medis, nuotraukos ir dokumentai tampa ne tik brangiu prisiminimu, bet ir simboliu

dovana ateities kartoms, leidžiančia suvokti savo šaknis, tęsti giminės tradicijas ir puoselėti ryšį su praeitimi.

Lapkričio 17 d. Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto studentė Armina Kavaliauskaitė padovanojo praktikos darbą *Holokausto (ne)įamžinimas Radviliškio rajone*.

Gruodžio 10 d. edukatorė, grafiadarbė ir ilgametė bičiulė Žydra Jomantienė Kraštotyros-leidybos skyriui padovanojo vertingų senųjų leidinių. Bibliotekos Senųjų leidinių fondą praturtino vertingi žurnalai *Moteris*, *Trimitas* (1939 m.), *Mokslas ir gyvenimas* (1969 m.), laikraščio *Lietuvos ūkininkas* (1933 m.) komplektas, maldaknygė (1906 m.) ir keletas senųjų vadovėlių (1938 m.). Tai leidiniai, kurių dauguma šiandien – retenybė, o jų fizinė būklė ir išlikimas dažnai priklauso nuo atsakingų ir kultūra besirūpinančių žmonių.

Ryšiai su kraštiečiais, gyvenančiais Lietuvoje ir užsienyje

2025 m. leidžiant kultūros ir istorijos žurnalą *Radviliškio kraštas*, redaktorė Lina Abromavičienė daug bendravo su kraštiečiais, gyvenančiais Lietuvoje ir užsienyje. Skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė ir bibliotekininkė kraštotyrai Vladislava Šiaudvytienė taip pat palaikė ryšius su dauguma Lietuvoje gyvenančių iškilių kraštiečių.

Nuolat renkami, kaupiami, sisteminami duomenys apie kraštiečius (gimimo datos, adresai, telefonai, el. paštai ir t. t.).

Radviliškio krašto iškilių sukakčių kalendorius 2025 m. įkeltas į mūsų bibliotekos svetainę, *Kraštotyros* skiltį, taip pat patalpintas kultūros-istorijos žurnale *Radviliškio kraštas*.

VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Išduotis

Iš viso išduota dokumentų: **903** fiz. vnt.

Vietoje išduota: **903** fiz. vnt.

Iš to skaičiaus:

Išduota šakinės literatūros: **700** fiz. vnt.

Išduota grožinės literatūros: **203** fiz. vnt.

Išduota knygų: **625** fiz. vnt.

Išduota periodikos: **238** fiz. vnt.

Iš to skaičiaus:

Laikraščių: 144 fiz. vnt.

Žurnalų: 94 fiz. vnt.

Rankraščių: **38** fiz. vnt.

Vaizdinių dokumentų: **1**

Dokumentų skaitmeninėse laikmenose: **1**

Apsilankymų skaičius: **418**

RENGINIAI

Iš viso: **35** (576 lankytojai)

Iš jų parodų – **9** (234 lankytojai)

Akcijų, skirtų tvarumui – 6

Kitų renginių – 3

Popietės-susitikimai su Knygos bičiulių klubu *Beržė*: 17

Renginių lankytojų skaičius: **576**

Panaudota dokumentų parodoms: 195 fiz. vnt.

Mokymų – 4 (ekskursijos kitur su *Beržė*) (76 lankytojai).

Bendras lankytojų skaičius: **1070** (418+576+76).

Renginiai

Radviliškio viešosios bibliotekos Kraštotyros-leidybos skyriuje atidaryta kraštiečių Almos Stričkienės kūrybinių darbų paroda *Magiškas šilkas*. Parodos autorė tapyti ant šilko mokėsi pas a. a. mokytoją tautodailininkę Genę Stugienę. Simboliška, kad Viešojoje bibliotekoje pirmoji šilko darbų paroda buvo surengta būtent šios šviesaus atminimo kraštiečių, o jos kūrybos tąsa atsiskleidžia mokinės darbuose. A. Stričkienė jaučia didžiulį dėkingumą buvusiai mokytojai ir sako, kad jos įkvėpta meilė kūrybai gyva ir šiandien.

Radviliškyje įvyko ypatingas ir jautrus susitikimas – buvę bendraklasiai, baigę mokyklą net prieš septynis dešimtmečius, vėl susitiko savo gimtajame mieste. Aplankę savo mokyklą, jie užsuko ir į Viešąją biblioteką. Kraštotyros-leidybos skyriuje buvę klasės draugai ne tik dalinosi prisiminimais, bet žiūrėjo nuotraukų skaidres *Radviliškis anksčiau ir dabar*. Susirinkusieji džiaugėsi savo atsinaujinusi, nuolat gražėjančiu gimtuoju miestu, kuriame prabėgo jų vaikystė ir jaunystė. Nuotraukos tapo tiltu tarp praeities ir dabarties, sukurdamos ypatingą bendrystės jausmą.

Susitikime dalyvavo keliolika mokyklos suolo draugų, kuriuos vienija bendri prisiminimai, jaunystės istorijos bei neišdildomi mokykliniai metai. Smagu buvo po tiek metų vėl pamatyti vieni kitus,

prisiminti mokytojus, draugystes, pirmąsias šventes ir išdaigas. Nors laikas negrižtamai pakeitė veidus, širdyse išliko ta pati jaunystės šviesa.

Radviliškio ir Šiaulių krašte buvo skirta ypatingai progai – šviesaus atminimo kraštiečio, partizano, Lietuvos valstybingumo kūrėjo Viktoro Šniuolio-Vytvyčio 100-ųjų gimimo metinių paminėjimui. Iškilmingas renginys, subūręs gausų būrį kraštiečių, tremtinių, partizano artimųjų ir laisvės idėjas puoselėjančių žmonių, vyko Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Kraštotyros-leidybos skyriuje. Šis renginys organizuotas Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko padėjėjos Aldonos Jakavonienės ir Radviliškio rajono savivaldybės tarybos narių Irenos Palionienės ir Vytauto Simelio iniciatyva.

Kraštotyros-leidybos skyriuje veikė dokumentų, fotografijų paroda *Laisvės keliu*, skirta Viktoro Šniuolio atminimui. Svečiai turėjo progą susipažinti su šia paroda, apimančia sunkius, bet didvyriškus Lietuvos laisvės kovų metus. Lankytojams parodytas vaizdo įrašas, kuriame 1993 metais padėkos kalbą ir maldą Užpelkių mūšio vietoje kalbėjo šviesaus atminimo V. Šniuolis. Buvo rodomas režisieriaus Jono Vaitkaus filmas *Vienui vieni*. Filme pasakojama žymaus lietuvių partizano Juozo Lukšos-Daumanto ir jo šeimos istorija. Po filmo peržiūros renginio dalyviai buvo pakviesti į Radviliškio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią. Ten klebonas, kunigas Tadas Rudys, aukojo Šv. Mišias už mirusiuosius, pagerbė partizano Viktoro Šniuolio atminimą, minint 100-ąsias jo gimimo metines. Susirinkusieji meldėsi už Viktoro Šniuolio amžinąją ramybę, dėkojo už jo auką Tėvynei.

Po Šv. Mišių, partizano atminimas buvo pagerbtas Ginkūnų kapinėse, padedant gėles ir uždegant žvakutes ant jo kapo. Čia nuskambėjo iškilmingas Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Juozo Oleko, gimusio tremtyje, Krasnojarsko krašte, atminimo žodis, kurį perskaitė Seimo narė Roma Janušonienė. Kreipiantis į susirinkusiuosius, buvo pabrėžtas išskirtinis Vytvyčio vaidmuo kovoje už Lietuvos nepriklausomybę.

Akcijos, skirtos tvarumui (organizavo Kraštotyros-leidybos skyrius), iš viso: 6

Radviliškio viešosios bibliotekos darbuotojai dalyvavo tradicinėje akcijoje *Mano daiktas ieško naujų šeimininkų*. Ši akcija vyko du kartus per metus **kovo ir gruodžio mėnesiais**. Tai viena iš programos *Tvari biblioteka* veiklų, kai Viešosios bibliotekos darbuotojai tarpusavyje dalijasi savo daiktais. Visada smagu susiburti ir drauge mokytis gyventi tvariau.

Su *Beržės* klubo nariais vyko jaukus ir įkvepiantis renginys *Gamtos įkvėpti autoriai*, skirtas literatūriniam lietuvių rašytojų skaitymams. Renginio tema – tvarumas, o jo metu skambėjo kūriniai, kuriuose atsispindi meilė gamtai, ekologinė sąmoningumo svarba ir žmogaus ryšys su aplinka. Ši literatūrinė popietė priminė, jog gamta – neatsiejama mūsų kultūros ir tapatybės dalis, įkvepianti kūrybai ir prasmingam gyvenimui.

Skyriuje svečiavosi radviliškietis Bronius Pauliukas, kuris pademonstravo kūrybišką požiūrį į tvarumą – jis seną šviestuvą prikėlė naujam gyvenimui – sukūrė žvakidę ir ją padovanojo Radviliškio viešajai bibliotekai.

Ši iniciatyva – puikus pavyzdys, kaip, pasitelkus vaizduotę, daiktams galima suteikti antrą šansą. Tokie sprendimai prisideda prie aplinkos tausojimo. Tai ne pirmas Broniaus darbas, sukurtas iš antrinių žaliavų. Radviliškietis savo sukurtus daiktus dovanoja draugams ir pažįstamiems.

Jau trečius metus Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, bendradarbiaudama su VĮ Valstybinių miškų urėdijos Radviliškio regioniniu padaliniu, kvietė kolegas ir partnerius dalyvauti medelių sodinimo akcijoje *Bibliotekininkų miškasodis*. Kartu su bibliotekininkais medelius sodino ir Radviliškio turizmo informacijos centro atstovai. Iš viso Aukštelkų seniūnijoje pasodinta apie 2000 vienetų jaunų berželių.

Rugsėjis – mainų mėnuo. Bibliotekoje vyko akcija *Auginu – dalinuosi*, kurios metu visi darbuotojai dalijosi savo užaugintomis sodo ir daržo gėrybėmis, džiaugėsi kolegų darbštumu. Ant rudeniško vaisių stalo puikavosi ne tik moliūgai, cukinijos, pomidorai, paprikos, obuoliai ir kriaušės bei svarainiai, bet ir įvairios vaistažolės, krapai, uogienės ir kompotai bei kt. Akį džiugino nuostabi įvairiaspalvė sodo ir daržo gėrybių spalvų paletė. Tai jau ne pirmą kartą organizuojama akcija, kurios metu bibliotekos darbuotojai dalijasi savo daiktais, daržovėmis ar jų sodinukais.

Skaitmeninimo veikla

2025 m. Suskaitmeninti ir į Viešosios bibliotekos svetainėje prie *Kraštotyros skilties* esantį *Skaitmeninį archyvą* įkelti 2 fiz. vnt. dokumentų, 209 vaizdai.

Skaitmeninimo atrankos kriterijai

Pirmenybė teikiama dokumentams, kurie turi išliekamąją kultūrinę, istorinę vietos reikšmę. Tai yra senoji Radviliškio rajono spauda, rankraščiai apie regiono istoriją. Atsižvelgiama į tuos dokumentus, kurie saugomi tik Radviliškio viešojoje bibliotekoje ir kurių negalima rasti kitur. Tad šie ištekliai tampa prieinami ir atokesnių vietovių gyventojams.

Laikantis galiojančių teisės aktų, skaitmeninami tik tie dokumentai, kurių skaitmeninimui ir viešinimui gauti teisėti leidimai, sudarant autorių teisių perdavimo sutartis.

Dėmesys skiriamas įprastos būklės spaudos leidiniams, taip saugant juos nuo tolesnio nykimo. Taip pat analizuojamos skaitytojų pateikiamos užklauskos, kokių dokumentų bibliotekoje ieško studentai, tyrėjai, istorikai ir kt. Taip sudaromos sąlygos toli esantiems vartotojams pasinaudoti Viešosios bibliotekos skaitmenintais dokumentais.

Suskaitmenintų dokumentų panaudojimas

Gauname įvairių užklausų, į kurias atsakome, naudodamiesi bibliotekos suskaitmenintu archyvu, kuris yra viešai prieinamas Viešosios bibliotekos interneto svetainėje arba tiesiog vartotojus nukreipiamo paties susirasti reikiamos medžiagos šiame archyve. Nemaža dalis Viešosios bibliotekos Senųjų leidinių ir kraštotyros fondų dokumentų yra prieinami skaitmeninto kultūros paveldo portale epaveldas.lt. Tai senoji rajono spauda, senosios knygos, kraštotyros darbai.

Ne vienerius metus bendradarbiaujame su Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos Kultūros paveldo tyrimų ir sklaidos skyriumi, kurio dėka dalis Radviliškio viešosios bibliotekos Senųjų leidinių ir Kraštotyros fonduose esančių vertingų leidinių yra suskaitmeninta ir įkelta į ePaveldas platformą.

Rugpjūčio mėn. sudarytas Radviliškio rajono laikraščio *Mūsų kraštas* numerių, numatomų skaitmeninti, sąrašas ir nusiųstas Kultūros paveldo tyrimų ir sklaidos skyriui. Su UAB *Šiaulių kraštas* direktoriumi sudaryta autorių teisių perdavimo sutartis dėl teisių suteikimo skaitmeninti rajono laikraštį *Mūsų kraštas* (1990–2000).

Katalogų ir kartotekų sistema

Kraštotyros-leidybos skyriuje yra kraštotyros kartoteka. Nuo 2003 metų ši kartoteka naujais straipsnių aprašais jau nebepildoma, tačiau čia esančiais aprašais naudojosi tiek vartotojai, tiek bibliotekos darbuotojai, kuriems reikėjo senesnės informacijos apie Radviliškio rajoną. Po bibliotekos renovacijos ši kartoteka yra padaryta naujai ir priderinta prie skyriaus interjero. Čia saugomi aprašai nuo bibliotekos įsikūrimo iki tol, kol pradėtas kurti bibliotekoje elektroninis katalogas. Ši kartoteka yra labai reikalinga visiems, kuriems reikia senesnės medžiagos apie Radviliškio rajoną.

Užregistruota kraštotyrinių užklausų, iš viso: 139

Suaugusiųjų: 139

Iš jų:

Faktografinių: 12

Tikslinamųjų: 3

Adresinių: 12

Teminių užklausų: 112

Iš jų: elektroninėmis priemonėmis: 41

2025 m. buvo gauta sudėtingų užklausų iš visos Lietuvos, ir medžiagos ieškojimas, skenavimas ir išsiuntimas pateikėjams užėmė gana nemažai laiko, bet džiugu, kad į visas užklausas daugiau ar mažiau buvo atsakyta. Įvairios informacijos reikėjo Radviliškio rajono savivaldybei, seniūnijai, mokykloms, kitoms bibliotekoms, privatiems asmenims.

13. METODINĖ VEIKLA

2025 m. pagrindiniai metodinės veiklos tikslai – stebėti bibliotekų veiklą, pateikti rekomendacijas bibliotekų veiklos gerinimui, prisidėti prie darbuotojų kvalifikacijos ugdymo proceso ir konsultuoti struktūrinius padalinius aktualiais bibliotekinio darbo klausimais. Metodiniame darbe vadovautasi Vyriausybės, Kultūros ministerijos patvirtintais teisės aktais, nutarimais, bibliotekų veiklas norminančiais dokumentais, Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centro parengtomis rekomendacijomis.

2025 m. vykdytos metodinės veiklos kryptys: analitinė, konsultacinė, kompetencijų tobulinimo ir inovacinė. Stebėti ir analizuoti bibliotekų veiklos pokyčiai, teikti pasiūlymai bibliotekų veiklos organizavimo tobulinimui, rūpintis bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymu, teikta praktinė metodinė pagalba, dalintasi kitų bibliotekų gerąja patirtimi.

Susirinkimai yra vienas iš veiklos stebėjimo, planavimo ir kontrolės būdų ir priemonių. 2025 m. darbuotojų susirinkimuose aptarti aktualūs darbo (su vaikais specifikos, renginių, parodų rengimo, kraštotyros darbų rašymo, bibliografinių sąrašų sudarymo ir kt.) klausimais. Pasidalinta gerąja darbo patirtimi, problemomis dėl LIBIS teikiamų galimybių, dėl periodinių leidinių registravimo LIBIS ir kt. Taip pat teiktos individualios konsultacijos telefonu, el. paštu, padalinių FB grupėje.

Viena iš metodinės veiklos ir kontrolės formų – išvykos į padalinius. Vidutiniškai kiekviena kaimo biblioteka aplankyta po 3 kartus per metus. Išvykų metu apžiūrėti dokumentų fondai, aptartos dokumentų fondo komplektavimo perspektyvos, tikrinta švara ir tvarka, atlikta materialinių vertybių inventorizacija.

Informacinių sistemų inžinierius A. Bukauskas lankėsi visuose padaliniuose, atliko viešosios interneto prieigos kompiuterių profilaktinę priežiūrą, pašalino trūkumus, suremontavo neveikiančius/neįsijungiančius kompiuterius, konfigūravo modemus VRSS statistikai.

Bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo organizavimas

Radviliškio viešosios bibliotekos ir jos struktūrinių teritorinių padalinių darbuotojai 2025 m. aktyviai dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos bei kitų įstaigų organizuojamuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose – nuo skaitmeninio ir medijų raštingumo iki emocinės sveikatos, kūrybiškumo, komandinio darbo bei tarptautinės patirties.

Darbuotojai lankėsi darbo stebėjimo vizituose Latvijos, Vokietijos, Lenkijos bibliotekose. Ši Erasmus + mobilumo projektą įgyvendino Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka. Taip

pat dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuojamame darbo stebėjimo vizite Slovėnijoje.

Baigė nuotolinius dirbtinio intelekto mokymus, kuriuos vedė Jolanta Kvedarienė, Radviliškio Lizdeikos gimnazijos IT mokytoja metodininkė. Dalyvavo mokymuose „Komandos formavimas bibliotekininkams“, kuriuos vedė lyderystės, pilietiškumo ir komandinio darbo specialistas Nerijus Miginis (UAB „Organizavimo ir konsultavimo paslaugos“ vadovas) ir pedagogas Jonas Varkulevičius. Mokymai organizuoti įgyvendinant projektą iš Radviliškio rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programos lėšų.

Taip pat dalyvavo muzikos terapijos užsiėmime „Savęs pažinimas per muziką“, kurią vedė sertifikuota muzikos terapeutė, muzikos studijos vadovė Nadiežda Kiseliuva-Žukovska. Mokymai finansuoti iš Radviliškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos, įgyvendinant projektą „Emocinės ir fizinės sveikatos stiprinimas“.

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos lektorės Jolita Rimeikienė ir Paulina Sprindžiukaitė Radviliškio viešojoje bibliotekoje vedė mokymus „Mobiliųjų skaitmeninių įrenginių naudojimas bibliotekų veiklose“. Taip pat lektorės Jolita Rimeikienė ir Jurgita Vijūnienė vedė mokymus „Skaitmeniniai ekranai: etika, saugumas ir sveikas protas“. Mokymai buvo organizuoti pagal Medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų tobulinimo bibliotekose programą, kurią įgyvendina Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka.

Skaitmeninėje mokymosi aplinkoje „Kompetencijų biblioteka“ bei kituose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose stiprina bibliotekininko darbui svarbias kompetencijas, būtinas kokybiškam ir šiuolaikiškam paslaugų teikimui, efektyviai informacijos paieškai ir vertinimui, komunikacijai su bendruomene bei kitoms bibliotekininko veikloms.

Iš viso kvalifikacijos tobulinimo renginiuose 2025 m. dalyvavo – **57** viešosios bibliotekos ir jos struktūrinių teritorinių padalinių darbuotojai. Viso išklaudyta: **2716 val.**

Pasidalijimas gerąja patirtimi vyko:

1. 2025 m. birželio 18 d.;
2. 2025 m. lapkričio 21 d.;
3. 2025 m. gruodžio 16 d.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose

Radviliškio biblioteka toliau dalyvauja projekte „Knygų startas“. Tai tarptautine patirtimi paremtas ankstyvojo skaitymo skatinimo projektas, kurio metu naujagimiams ir jų tėveliams dovanojamas ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlis. Projektą įgyvendina Lietuvos nacionalinė

Martyno Mažvydo biblioteka. 2025 m. Radviliškio viešojoje bibliotekoje buvo užregistruoti 54 „Knygų starto“ mažieji skaitytojai.

Sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną, Radviliškio viešoji biblioteka ir jos padaliniai prisijungė prie visuotinės pilietinės iniciatyvos „Atmintis gyva, nes liudija“.

Gegužės 13–31 d. Radviliškio viešoji biblioteka ir jos struktūriniai padaliniai kvietė gyventojus į „Skaitmeninės savaitės 2025“ mokymus. Skaitmeninės savaitės 2024 (angl. ALL DIGITAL Weeks) – visoje Europoje organizuojama kasmetinė skaitmeninės įtraukties ir skaitmeninių įgūdžių ugdymo akcija, kuria siekiama paskatinti ES šalių piliečius nuolat tobulinti savo skaitmeninius įgūdžius, atrasti technologijas, jų kuriamą naudą, pasinaudoti skaitmeninėmis galimybėmis savo kasdienėje bei profesinėje veikloje.

Spalio mėnesį Radviliškio viešoji biblioteka tradiciškai jungėsi prie „Nepatogaus kino“ festivalio. Bibliotekų lankytojai galėjo nemokamai savuosiuose ekranuose mėgautis rinktine dokumentika. Po filmų peržiūros žiūrovų laukė virtualūs pokalbiai ir pasidalijimas išpūdžiais. Šiomet prie šio festivalio prisijungė Šeduvos, Grinkiškio, Raudondvario, Baisogalos bei Kairėnų bibliotekos.

Spalis – disleksijos pažinimo mėnuo. Prie pasaulinės iniciatyvos „Go Red for Dyslexia“ jungėsi visa Lietuva. Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, kaip ir kasmet, kvietė spalio 5 d. minėti Disleksijos dieną, siekiant savo bendruomenei ir skaitytojams padėti suprasti, kas yra disleksija. Bibliotekoje buvo galima rasti specialių informacinių lankstinukų, kuriuose buvo pateikti faktai apie disleksiją, padedantys pažinti ir suprasti šį skaitymo sutrikimą.

Radviliškio viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriuje (1 a.) veikė literatūros paroda „Disleksija“, skirta Tarptautinei disleksijos savaitei.

Spalio pradžioje bibliotekų veiklos prasidėjo nuo organizuojamų veiklų, renginių, skirtų Vyresnio amžiaus žmonių savaitei pažymėti. Tiesa, daugelis miesto ir rajono bibliotekų savo organizuojamus renginius skyrė spalio 1-ąją minimai Tarptautinei pagyvenusių žmonių dienai. Rajono bibliotekose vyko įvairios parodos, susitikimai, edukacijos ir kiti renginiai, skirti Vyresnio amžiaus žmonių savaitei paminėti.

Radviliškio viešosios bibliotekos kolektyvas, drauge su struktūriniais padaliniais, aktyviai įsitraukė į spalio 10 dienos akciją „Žalia šviesa gyvenimui“. Atliepdami organizacijos „Jaunimo linija“ kvietimą minėti Pasaulinę psichikos sveikatos dieną, tradiciškai akcija paminėta ir bibliotekos bendruomenėje. Pasirinkdami žalią spalvą, išreiškiame supratimą, jog rūpestis emocine sveikata – tiek savo, tiek kitų – yra itin svarbus. Šių metų tema **#sureiksminkimjausmus** primena, kad jausmų slėpimas ar neigimas gali turėti skaudžių pasekmių, o drąsa atvirai apie tai kalbėti, kaip jaučiamės – pirmas žingsnis į emocinę stiprybę.

Kaskart minėdami šią akciją ir paskelbdami žinią apie vykusių renginių, sulaukta nemažai žmonių susidomėjimo, kuris rodo, kad žmonės nori apie tai girdėti, kalbėti, diskutuoti. Viešosios bibliotekos Raudondvario, Daugėlaičių, Šniūraičių, Skėmių, Pociūnų, Pavartyčių, Pakalniškių ir kituose struktūriniuose padaliniuose vyko žalių knygų parodos, darbuotojai vilkėjo žalios spalvos rūbus, o Pakalniškių bibliotekoje skaitytojams buvo dalijami žalios spalvos skirtukai ir siūlomos žalios spalvos vaisės. Bibliotekų lankytojai buvo supažindinti su akcijos „Žalia šviesa gyvenimui“, paaiškinta kokia šios akcijos prasmė ir kaip yra svarbu apie tai kalbėti.

Akcijos tikslas – atkreipti dėmesį į psichinės sveikatos svarbą ypač tarp jaunų žmonių. Ji skatina atvirai kalbėtis apie emocinius sunkumus, ugdyti emocinį atsparumą ir mažinti su psichikos sveikata susijusią stigmą. Žalia spalva čia reiškia vilties, palaikymo ir gyvenimo simbolį – ženklą, kad kiekvienas jausmas yra svarbus, o kalbėtis apie juos drąsu ir reikalinga.

Minėtiną datą Viešosios bibliotekos darbuotojos siūlė rengtis žaliai arba turėti žalią akcentą. Taip pat nuo spalio mėnesio pradžios savo renginių plakatus puošė žaliu bibliotekos logotipu. Bibliotekos skyriuose veikė žaliosios knygų bei žmogaus psichologine tema knygų parodos.

Minint medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) savaitę, 2025 m. viešojoje bibliotekoje vyko MIRKT (Medijų informacinio raštingumo) mokymai gyventojams „Aš tik paspaudžiau nuorodą...“, taip pat gyventojai buvo kviečiami dalyvauti žygyje „Taigi viską žinau...“.

Spalio 22 d. mokymų metu Viešosios bibliotekos darbuotoja Ineta Jasiūnė pasakojo gyventojams apie internetą ir saugumą jame, internetinę tapatybę, viešus duomenis ir apie galimas tapatybės vagystes. Svarbu žinoti, kad jus bando apgauti, kai jūsų prašo: pateikti asmeninę informaciją nežinomam šaltiniui, patvirtinti sąskaitos informaciją, kitaip grasinama užblokuoti jūsų sąskaitą, parduoti daiktą, kai siūloma suma yra gerokai didesnė (ar mažesnė) už daikto vertę, tiesiogiai aukoti pinigų sumas, reaguoti nedelsiant, verta sunerimti, jei paštu negaunate sąskaitų ar kitų svarbių finansinių dokumentų.

Spalio 25 d. Radviliškio miesto gyventojai dalyvavo žygyje, skirtame Medijų ir informacinio raštingumo savaičiai. Žygio metu dalyviai turėjo atsakyti į klausimus medijų ir informacinio raštingumo temomis. Visi, įveikę žygio numatytą maršrutą, buvo apdovanoti MIRKT atšvaitais. Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka prisidėjo prie Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos organizuotos akcijos, rinkdama medžiagas apkasų žvakių gamybai. Žvakės bus gaminamos ir siunčiamos fronte kovojantiems Ukrainos kariams. Šios žvakės – tai vašku ar parafinu užpildytos skardinės, kurias apkasuose kariai naudoja gamindami maistą, džiovindami drabužius ar tiesiog norėdami sušilti, todėl jos gyvybiškai svarbios, kai šalta.

Kaip ir kasmet, lapkričio mėnesį suaugusieji ir vaikai kviečiami dalyvauti Šiaurės šalių literatūros savaitės renginiuose. Ši tradicija – puikus būdas susiburti, skaityti kartu ir mėgautis šiaurietiška literatūra.

Lapkričio 12 d. Radviliškio viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje vyko Šiaurės šalių literatūros savaitės renginys – garsinis skaitymas vaikams „Auštant“. Buvo skaitoma paveikslėlių knyga „Ein hundur, ein ketta og ein mús“ („Šuo, katė ir pelė“, 2004), kurią sukūrė dailininkas ir rašytojas Bárður Oskarsson iš Farerų salų. Istorija susipažindina skaitytojus su šunimi, kate ir pele, kurie nusprendė gyventi kartu kaip draugai. Įdėmiai šios istorijos klausėsi Radviliškio Vinco Kudirkos VDM „Mažieji menininkai“ bei Gražinos pagrindinės mokyklos ikimokyklinukai.

Lapkričio 14 d. „Sutemų valanda“ vyko Radviliškio poilsio ir pramogų parko Latvių namelyje, kur suaugusieji buvo kviečiami į garsinius skaitymus. Renginio metu buvo skaitomos organizatorių parinktos norvegų autoriaus Jon Fosse romano „Nakvišų kelionės“ ištraukos. Skaitymuose dalyvavo ir tekstus skaitė knygų mylėtojų klubo „Beržė“ nariai, bibliotekos darbuotojai ir kiti radviliškiai. Po skaitymų susirinkusieji susipažino su Lietuvoje ir užsienyje didžiai vertinamo dailininko, tapančio istorinių veikėjų portretus, Artūro Slapšio kūryba. Menininkas Šiaurės šalių literatūros savaitei ir jos dalyviams dovanojo vikingų paveikslų reprodukcijų parodą „Žymieji vikingai“, kuri puikiai tiko skaitymų temai. Po renginio paroda perkelta į Radviliškio viešosios bibliotekos Mažąją galeriją, kur veiks iki gruodžio mėnesio pabaigos, tad kviečiame visus ją aplankyti.

Renginys buvo skirtas ir Europos autorių dienai. „Kūrybiškos Europos“ programa atnaujino Autorių dienos iniciatyvą, pagal kurią kvietė visus švęsti skaitymą lapkričio 11 d.

Lapkritis, tamsiausias metų mėnuo, jau tradiciškai kviečia į šiluma spindintį Šiaurės šalių literatūros savaitės ritualą. Tūkstančiai žvakių, uždegtų visame Šiaurės ir Baltijos regione, simbolizuoja pasakojimo šviesą ir bendrystę, o šiais metais Radviliškio rajono bibliotekų padaliniai tapo tikrais Šiaurės šalių vienybės švyturiais, siūlančiais atokvėpį ir apmąstymus tiek mažiems, tiek suaugusiesiems.

„Sutemų valanda“: apmąstymai suaugusiesiems

Suaugusieji rajono gyventojai buvo kviečiami „Sutemų valandai“ – pasinerti į žvakių šviesos nutviekstą atmosferą, kurioje karaliavo tyla ir gilus žodis. Skaitiniai buvo skirti šių dienų literatūros genijui, 2023 m. Nobelio literatūros premijos laureatui, norvegų rašytojui Jon Fosse. Ištraukos iš jo romano „Nakvišų klajonės“ leido pajusti tai, kas neišsakoma žodžiais, o kviečiama į vidinį dialogą. Raudondvario bibliotekoje dalintasi mintimis ir prisiminti kiti Šiaurės šalių autoriai, aptariant jų požiūrį į tylą, vidinę šviesą, santykį su gamta ir žmogumi. Čia taip pat parengta knygų paroda „Šiaurės šalių rašytojų kūriniai“. Pavartyčių bibliotekoje organizuota „Šviesos ir žodžio valanda“, kur ištraukas skaitė bibliotekos darbuotoja ir skaitytojos. Vėriškių biblioteka prisijungė prie savaitės su

jaukiu vakaru „Sutemų valanda“, kur susirinkusios bendruomenės moterys dalijosi skaitymo patirtimi ir šiltu bendravimu, puoselėdamos pasakojimo ir skaitymo tradicijas. Pociūnų, Kairėnų, Daugėlaičių bibliotekose taip pat vyko skaitymai, skirti Šiaurės šalių literatūros savaitei. Beinoravos bibliotekoje dalį trilogijos „Nakvišų klajonės“ garsiai skaitė Sidabravo pagrindinės mokyklos mokytoja Laima Ožalinskienė. Šniūraičių, Pakalniškių, Žeimių, Šeduvos bibliotekose „Sutemų valandą“ suaugusiems buvo skaitoma ištrauka iš Jon Fosse „Nakvišų kelionės“. Šniūraičių ir Šeduvos bibliotekose parengta Šiaurės šalių rašytojų kūrybos darbų paroda. Šaukoto bibliotekos lankytojams buvo pristatyta Nobelio laureato kūryba ir Norvegijos rašytojų literatūros paroda.

„Auštant“: Skaitymai ir diskusijos vaikams

Vaikams skirta programa „Auštant“ daugumoje padalinių susitelkė į Farerų salų rašytojo ir dailininko Bárður Oskarsson paveikslėlių knygą „Šuo, katė ir pelė“. Knyga pasakoja apie šunį, katę ir pelę, kurie nusprendžia gyventi kartu, o, atsiradus nuoboduliui ar problemoms, turi kalbėtis, kad galėtų gyventi toliau darniai. Tai tapo puikia proga diskutuoti apie vienybę, draugystę, pagarbą ir bendrystę, nepaisant žmonių skirtingumo. Pociūnėlių bibliotekoje skaityta ištrauka iš knygos „Šuo, katė ir pelė“ su 3–4 kl. mokiniais prie žvakės šviesos. Po to vaikai piešė herojus ir diskutavo apie draugystę, vienybę, bendravimo problemas. Raudondvario bibliotekoje viešėjo Raudondvario vaikų dienos centro vaikai. Kartu skaitė H. K. Anderseno pasaką „Sniego karalienė“ – istoriją apie draugystę ir ištikimybę. Grinkiškio struktūrinis padalinys kartu su Grinkiškio Jono Poderio pagrindinės mokyklos ketvirtokais skaitė kūrinį „Šuo, katė ir pelė“ ir dalijosi mintimis apie vienybę – kas ją kuria ir kodėl ji svarbi. Parengta paroda „Vienybės gijos: ką Šiaurė skaito kartu“. Baisogalos bibliotekoje garsiniai skaitymai „Auštant“ su Baisogalos mokyklos-darželio antrokais taip pat buvo skirti knygai „Šuo, katė ir pelė“. Po skaitymų vyko žaidimai ir pokalbiai apie veikėjus. Vainiūnų bibliotekoje su Baisogalos mokyklos-darželio Pakiršinio ikimokyklinio ir pradinio ugdymo skyriaus antrokais buvo skaitoma Farerų salų autoriaus knyga. Vėliau vaikai piešė herojus ir vartė knygeles. Šeduvos bibliotekoje skaitymuose „Auštant“ dalyvavo Šeduvos gimnazijos 2 B klasės moksleiviai, kurie klausėsi bibliotekininkės skaitomos rašytojos B. Oskarsson knygelės. Sidabravo bibliotekoje garsinis skaitymas „Auštant“ vyko jaukiuoje žvakių šviesoje su Sidabravo pagrindinės mokyklos 5 klasės mokiniais. Skaitė knygą „Katė, pelė ir šuo“. Po skaitymo vykusio diskusija apėmė vienybės temą kūrinyje, santarvės svarbą su skirtingais asmenimis ir netgi klausimą, kodėl lengviau skaityti tylomis. Renginio pabaigoje apžiūrėta vaikų rašytojų literatūrinė paroda. Šiaulėnų biblioteka patyrė tikrą magiją – vaikai skaitė palapinėse, o suaugusieji rinkosi jaukiuose kampeliuose prie žvakių šviesos, sukurdami dvigubą šviesos ir žodžio šventę. Alksniupių pagrindinės mokyklos penktokai dalyvavo Alksniupių bibliotekos organizuotoje popietėje, kurioje klausėsi pasakojimo „Šuo, katė, pelė“ ir analizavo bendravimo problemas. Kutiškių padalinyje svečiavosi Daugiafunkcinio centro

darželio grupė. Vaikai žiūrėjo ir aptarė animacinį filmuką „Draugystės pynė“, diskutavo apie draugystę ir vienybę, susipažino su knygelių herojais.

Šiaurės šalių literatūros savaitė Radviliškio rajone dar kartą įrodė: tamsa nėra kliūtis. Uždegus žvakę, atvėrus knygą ir susitikus bendrystės rate, žodis tampa šviesa, sujungiančia mus visus į vienybės giją.

Šiųmetės skaitymo akcijos „Vasara su knyga“ rezultatai, kaip ir kasmet, puikūs. Šiaulių ir Telšių apskrityje daugiausia iššūkį įveikė Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Kaip ir kasmet, skaitymo skatinimo iššūkyje dalyvavo Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir visi jos struktūriniai teritoriniai padaliniai. Iš viso Radviliškio rajone prie skaitymo iššūkio prisijungė 638 skaitytojai. Daugiausia dalyvių užregistruota Tyrulių, Šeduvos, Baisogalos, Grinkiškio, Alksniupių, Beinoravos bibliotekose. Atitinkamai šiose bibliotekose buvo perskaityta ir daugiausia knygų. Iš viso mūsų rajono skaitytojai perskaitė 4 562 knygas. Visiems dalyvavusiems ir įveikusiems skaitymo iššūkį buvo skirti diplomai, o aktyviausiems dalyviams, atrinktiems burtų keliu, įteiktos organizatorių dovanėlės.

Bibliotekoje – tvarumą skatinančios iniciatyvos

Kiekvienais metais Radviliškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje Skaitytojų aptarnavimo skyriuje vyksta tvarumą skatinančios iniciatyvos, kurios sulaukė didelio lankytojų susidomėjimo. Jų tikslas – ne tik praturtinti skaitymo patirtį, bet ir paskatinti atsakingą, aplinkai draugišką elgesį.

Pirmoji iniciatyva – skirtukų gamyba iš saldainių dėžučių ir jų dovanojimas skaitytojams.

Taip pat buvo pildyti knygų nameliai, esantys mieste, senomis, bet dar skaityti tinkamomis knygomis. Gyventojai buvo kviečiami suteikti antrą gyvenimą jau perskaitytiems leidiniams – juos palikti knygų nameliuose ir taip prisidėti prie laisvos knygų mainų kultūros stiprinimo. Ši akcija padeda knygoms rasti naujus skaitytojus, o bendruomenei – lengviau dalytis vertingais tekstais.

Vykdyta ir aplinkai saugoti skirta iniciatyva „Saugok gamtą“, kurios metu bibliotekoje buvo surinktos senos, nebereikalingos baterijos. Lankytojai galėjo patogiai ir saugiai atsikratyti šių atliekų, taip sumažindami jų poveikį aplinkai. Ši akcija priminė, kad net smulkūs kasdieniai pasirinkimai gali padėti kurti švaresnę aplinką.

Skaitytojų aptarnavimo skyriuje buvo organizuota „Knygų gyvenimo pratęsimo“ akcija. Jos metu išduodamos knygos yra aplenkiamos, kad ilgiau išliktų tvarkingos ir patogios naudoti. Ši priemonė prisideda prie leidinių išsaugojimo ir užtikrina malonesnę skaitytojų patirtį.

Visos šios iniciatyvos parodė, kad bibliotekos bendruomenė aktyviai įsitraukia į kūrybą, tvarumą ir savitarpio pagalbą. Dėkojame visiems dalyvavusiems ir kviečiame prisijungti prie kitų

būsimų veiklų. Veiklos organizuotos įgyvendinant bibliotekos vykdomą programą „Tvari biblioteka“.

Projektinė veikla

2025 metai Radviliškio viešajai bibliotekai buvo kryptingos projektinės veiklos, skaitmeninių inovacijų ir bendruomenės įtraukimo metai. Biblioteka veikė kaip atvira kultūros, švietimo ir bendruomenės iniciatyvų platforma, kryptingai siekdama atliepti Radviliškio rajono savivaldybės strategines plėtros kryptis ir įgyvendinti bibliotekai priskirtas priemones. Veiklos buvo orientuotos į šiuolaikinės visuomenės poreikius, technologijų kaitą bei regionų kultūros prieinamumo iššūkių sprendimą.

Didelę įtaką veiklai turėjo tiek nacionalinės kultūros politikos nuostatos, orientuotos į regionų kultūrinį gyvybingumą, skaitmeninę transformaciją ir visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, tiek savivaldybės strateginiai dokumentai, akcentuojantys bendruomenės įtrauktį, paslaugų prieinamumą ir inovatyvių kultūros formų plėtrą. Bibliotekos projektinė veikla buvo planuojama ir įgyvendinama taip, kad prisidėtų prie šių tikslų realizavimo praktikoje.

Ataskaitiniais metais vykdyti tikslai

1. Stiprinti bibliotekos, kaip šiuolaikinio kultūros ir švietimo centro, vaidmenį, plėtojant inovatyvias paslaugas ir kuriant ilgalaikius skaitmeninius bei edukacinius produktus.
2. Ugdyti gyventojų ir bibliotekos darbuotojų skaitmenines, kūrybines ir kultūrinės kompetencijas, skatinant skaitymo kultūrą, pasakojimą ir saviraišką.
3. Aktualizuoti vietos kultūros paveldą bei plėtoti tarptautinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą, didinant bibliotekos matomumą ir poveikį.

Projektinė veikla buvo kryptinga, orientuota į ilgalaikį poveikį ir paslaugų kokybės gerinimą. Projektai neapsiribojo vienkartiniais renginiais – buvo kuriami interaktyvūs žemėlapiai, vaizdo pamokos, edukacinės platformos ir skaitmeniniai produktai.

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka Lietuvos kultūros tarybai (LKT) ir Radviliškio rajono savivaldybei pateikė šiuos projektus, kuriuos įgyvendino 2025 metais, vadovaudamasi Lietuvos kultūros tarybos ir Radviliškio rajono savivaldybės sprendimais:

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas. Tiksiai ir uždaviniai	Institucijos finansavusi os projektą, pavadinima s ir skirtos lėšos	Savivald ybės lėšos	Įgyvendini mo laikotarpis	Padalinio, parengusio projektą, pavadinimas
Bibliotekos parengti ir gavę finansavimą projektai					
1.	Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas Skatinti skaitymą, pasakojimo kultūrą, kūrybiškumą, tarpkultūrinį dialogą.	Lietuvos kultūros taryba, 4500 Eur	1 929 Eur	2025 m. II- IV ketvirtis	Kraštotyros- leidybos skyrius (Jolanta)
2.	Projektas „Paminklas praeičiai: Radviliškio krašto dvarai“ Aktualizuoti kultūros paveldą, skatinti kultūrinį turizmą, kurti edukacines priemonės.	Lietuvos kultūros taryba, 9000 Eur	3 857 Eur	2025 m. II- IV ketvirtis	Kraštotyros- leidybos skyrius (Jolanta)
3.	Projektas „Tvarumo ir kūrybiškumo sandūra“ Ugdyti dalyvių sąmoningą požiūrį į tvarumą, skatinant kūrybišką mąstymą, atsakingą vartojimą ir aplinkai draugiškus sprendimus per menines,	Lietuvos kultūros taryba, 2 500 Eur	1 071 Eur	2025 m. III- IV ketvirtis	Administracija (Vaida)

	edukacines ir praktines veiklas.				
4.	Projektas „Autorių teisių iššūkiai“ Didinti vaikų ir jaunimo supratimą apie autorių teises, intelektinę nuosavybę ir atsakingą turinio naudojimą skaitmeninėje erdvėje, ugdant kritinį mąstymą ir teisinį raštingumą.	Lietuvos kultūros taryba, 1 700 Eur	425 Eur	2025 m. I-II ketvirtis	Skaitytojų aptarnavimo skyrius (Daiva)
5.	Kvalifikacijos kėlimo programa „Dirbtinis intelektas bibliotekose: įrankiai ir galimybės“ Ugdyti bibliotekininkų ir lankytojų skaitmenines kompetencijas, kurti mokomąjį vaizdo turinį		1 270 Eur	2025 m. III-IV ketvirtis	Kraštotyros-leidybos skyrius (Jolanta)
6.	Kvalifikacijos kėlimo programa „Komandos formavimo ir bendradarbiavimo stiprinimo mokymai bibliotekininkams“ Stiprinti darbuotojų tarpusavio komunikaciją, komandinį darbą ir kritinį mąstymą.		985 Eur	2025 m. II ketvirtis	Kraštotyros-leidybos skyrius (Jolanta)
7.	Vaikų vasaros stovykla „Smalsuolių atostogos 3“		460 Eur	2025 m. II-III ketvirtis	Šeduvos padalinys

	Skatinti vaikų smalsumą, pažinimo džiaugsmą ir savarankišką mokymąsi per patyrimines veiklas, eksperimentus, kūrybines užduotis ir komandinius iššūkius.				(Asta Tamošiūnienė)
8.	Vaikų vasaros stovykla „Skaitau, keliauju, kuriu“ Stiprinti vaikų skaitymo motyvaciją ir kūrybinę saviraišką, siejant literatūrą su patyriminėmis kelionėmis, kūrybinėmis dirbtuvėmis ir kultūriniu pažinimu.		880 Eur	2025 m. II-III ketvirtis	Vaikų literatūros skyrius (Nijolė)
9.	Vaikų vasaros stovykla „Keliautojai laiku“ skatinti vaikų domėjimąsi šalies praeitimi, ugdyti pilietiškumą ir istorinio pažinimo džiaugsmą per įvairius edukacinius užsiėmimus, išvykas ir kūrybinius susitikimus		910 Eur	2025 m. II-III ketvirtis	Vainiūnų, Baisogalos padalinys (Irma Jankauskienė)
10.	Sveikatos programa „Emocinės ir fizinės sveikatos stiprinimas bibliotekos darbuotojams“		800 Eur	2025 m. II ketvirtis	Kraštotyros-leidybos skyrius (Jolanta)

	Stiprinti bibliotekos darbuotojų emocinę ir fizinę sveikatą, mažinti perdegimo riziką, gerinti darbo mikroklimatą ir didinti profesinį atsparumą per prevencines, edukacines ir patyrimines veiklas.				
Bibliotekos parengti projektai (negavę paramos)					
1.	Inovatyvi kelionė po Radviliškio praeitį. Išgirsk. Pamatyk. Pajusk.				
2.	Skambančios knygos.				
3.	Šeima auga skaitydama				
4.	Kūrybinė dirbtuvė – knygų mugė „Knygų magija“				
5.	Magiškas knygų pasaulis: kūryba ir kaligrafija				
6.	Kūrybinė „Mindaugo“ manipuliacija menu				
7.	Geriau rytoj negu šiandien				
8.	Etnokultūrinė šeimų stovykla				
9.	Paslaptingi knygnešiai				
Projektai, kuriuose biblioteka dalyvavo partnerio teisėmis					
Eil. Nr.	Pavadinimas	Finansavo	Vykde	Dalyvavo	
1.	Darbo stebėjimo vizitas Miunchene.	Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ lėšų	Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka.	Šeduvos padalinys (Asta Tamošiūnienė)	
2.	Darbo stebėjimo vizitas Slovėnijoje.	LR Kultūros ministerija pagal 2021–2030 m.	Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo biblioteka	Skaitytojų aptarnavimo skyrius (Daiva Žiaunienė)	

		kultūros programą.		
3.	„Knygų startas“, vykdomas įgyvendinant Skaitymo skatinimo 2025–2027 m. veiksmų planą.	LR Kultūros ministerija	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	Vaikų literatūros skyrius (Nijolė Pakštienė)
4.	Darbo stebėjimo vizitas Lenkijoje	Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ lėšų	Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka	Administracija (Saulė Remeikienė)
5.	Erasmus+ mobilumas Vokietijoje	Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ lėšų	Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka	Skaitytojų aptarnavimo skyrius (Ineta Jasiūnė)
6.	Tarptautiniai mokymai „Bridging Gaps: Empowering Librarians to Support Youth with Special Needs“	Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ lėšų	Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka	Skaitytojų aptarnavimo skyrius (Ineta Jasiūnė) ir Vaikų literatūros skyrius (Nijolė Pakštienė)
Projektai, kuriuose biblioteka dalyvavo vykdamas projektą				
	Informacija nerenkama ir neviešinama			

2025 m. biblioteka dalyvavo regioniniuose, nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose, stiprino savo, kaip šiuolaikinės kultūros ir švietimo įstaigos, vaidmenį.

Biblioteka ne tik įgyvendino finansuojamus projektus, bet ir aktyviai vystė savo, kaip įstaigos, iniciatyvas, kurios prisidėjo prie bibliotekos identiteto stiprinimo, bendruomenės telkimo ir

vertybinių nuostatų sklaidos. Projektinėmis lėšomis buvo įrengtas interaktyvus stendas „Pasaulis skaito“, skirtas rinkti knygų skirtukus iš keliaujančių darbuotojų ir skaitytojų, taip kuriant simbolinį skaitymo, kelionių ir kultūrų dialogo žemėlapi.

Biblioteka kryptingai įgyvendino tvarumo planą. Taip pat buvo pristatyta bibliotekos geroji patirtis ir sėkmės istorija – skaitytas pranešimas „Spintos revoliucija: nuo Humana iki podiumo“ Šiaulių regiono konferencijoje „Tvari mokykla 2030“.

2025 m. biblioteka inicijavo ir naujas tarpdisciplinines kultūrines patirtis – visuomenei pristatytas 3 dienų VR patirties „Angelų takais“ kūrėjų naujo darbo „Pasaulių sutvėrimas“ kūrybinis procesas.

Svarbu pažymėti, kad bibliotekos darbuotojai aktyviai dalyvavo ne tik įstaigos vidinėse, bet ir regioninėse bei nacionalinėse kultūros politikos formavimo erdvėse – dirbo Radviliškio rajono kultūros ir meno taryboje, vykdė ekspertinį darbą Lietuvos kultūros tarybos Šiaulių regioninėje kultūros taryboje. Tai prisidėjo prie bibliotekos, kaip kompetentingo, aktyvaus ir įsitraukusio kultūros lauko dalyvio, pozicijos stiprinimo.

14. PERSONALAS

Bibliotekos darbuotojų iš viso:

- SVB – 62;
- VB – 36;
- MP – 2;
- KP – 24.

Profesionalių bibliotekininkų iš viso:

- SVB – 50;
- VB – 26;
- MP – 1;
- KP – 23.

Kvalifikuotų specialistų:

- SVB – 7;
- VB – 6;
- MP – 1;
- KP – 0.

Kitų darbuotojų:

- SVB – 5;
- VB – 4;
- MP – 0;
- KP – 1.

Darbuotojų kaitos problemos

2025 m. rugsėjo 30 d. į užtarnautą poilsį išėjo Šiaulėnų struktūrinio teritorinio padalinio bibliotekininkė Almutė Petrylienė. Nuo spalio 1 d. jos vietoje pradėjo dirbti vyr. bibliotekininkė Rima Zemlickienė.

2025 m. rugpjūčio 10 d. Anapilin išėjo Vaikų literatūros skyriaus vyresn. bibliotekininkė Vilija Budraitienė. Nuo 2025 m. rugsėjo 8 d. jos vietoje pradėjo dirbti vyr. bibliotekininkė Živilė Rimgailaitė.

2025 m. rugpjūčio 4 d. Šeduvos miesto struktūriniame teritoriniame padalinyje baigė darbą pagal terminuotą darbo sutartį priimta bibliotekininkė Inga Tymukienė. Nuo rugpjūčio 5 d. dirbti pradėjo iš vaiko priežiūros atostogų grįžusi Ema Ganiienė.

15. MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė:

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	Nėra		3
VB		I aukštas – kosmetinis remontas.	Žaislotekoje įrengtas (iš uždaryto Palonų padalinio) kondicionierius.
MP		Šėduva	Įdėta metalinė sija lubose
KP		Sidabravo, Daugėlaičiai, Žeimių	

Techninis aprūpinimas

Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Kopijavimo aparatai vartotojams
		Darbuotojams	Vartotojams	
SVB	165	60	104	33
VB	54	33	21	6
MP	10	2	8	2
KP	101	25	75	25

Bendras bibliotekų patalpų plotas:

- SVB – 4 151,60 m²;
- VB – 1 648,04 m²;
- MP – 158,41 m²;
- KP – 2 345,15 m².

Naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti:

- SVB – 3 868,94 m²;
- VB – 1370,10 m²;
- MP – 158,41 m²;
- KP – 2 340,43 m².

16. FINANSAVIMAS

Įstaigai skirtų asignavimų panaudojimas per 2023–2025 m. laikotarpį.

Bibliotekos finansinė apskaita tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir teisės aktais reglamentuojančiais finansinę apskaitą. Biblioteka vykdo gyventojų turiningo laisvalaikio užtikrinimo, bendruomeniškumo ir veiklumo skatinimo (05) programą.

Bibliotekos asignavimo šaltiniai – valstybės biudžeto lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos ir kiti šaltiniai. Įstaiga teikia mokamas paslaugas ir tokiu būdu gauna papildomų lėšų. Taip pat rengiami ir teikiami projektai savivaldybei ir Lietuvos kultūros tarybai finansavimui gauti. Dokumentams įsigyti gaunamos lėšos iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos. Be to įstaiga gauna lėšų iš fizinių ir juridinių asmenų. Įstaigos gauti asignavimai ir jų panaudojimas pateikti žemiau esančiose 1 ir 2 lentelėse.

Bibliotekos gautos lėšos 2023–2025 metais

1 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo šaltiniai	2023 m., Eur	2024 m., Eur	2025 m., Eur
1.	Savivaldybės biudžetas, SB	1121753,00	1251127,00	1341162,00
2.	Įstaigos pajamos, SB(SP)	4000,00	4000,00	6500,00
3.	Valstybės biudžetas (dotacija), SB(VB)	41124,00	44612,00	44240,00
4.	Valstybės biudžetas (projektinės lėšos), VB	39300,00	31900,00	17700,00
5.	Kiti šaltiniai (fizinių, juridinių asmenų parama), KT	339,25	963,68	462,52
	Iš viso:	1206516,25	1332602,68	1410064,52

Bibliotekos panaudotos lėšos 2023-2025 metais

2 lentelė

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	2023 m., Eur	2024 m., Eur	2025 m., Eur
1.	Savivaldybės biudžetas, SB	1125753,00	1255127,00	1347662,00
1.1	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	948139,01	1093657,36	1207857,70

RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2025 M. VEIKLOS ATASKAITA

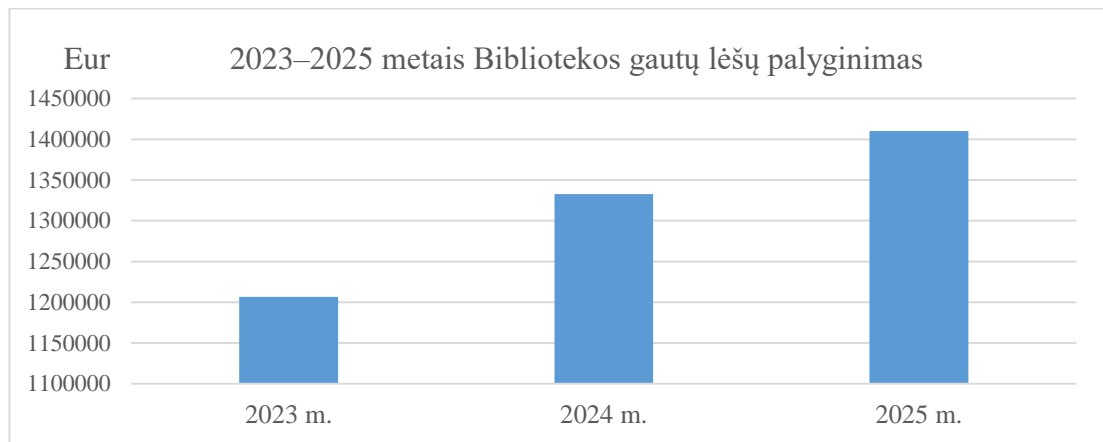
1.2	Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimas	9000,00	9000,00	8127,12
1.3	Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	2515,70	2415,45	2196,55
1.4	Komandiruočių išlaidos	266,28	120,24	69,00
1.5	Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimas	30000,00	15000,00	
1.6	Kvalifikacijos kėlimas	207,50	610,00	740,65
1.7	Komunalinių paslaugų įsigijimas	44000,00	41000,00	39465,72
1.8	Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimas	13612,49	12826,83	16115,37
1.9	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	60012,02	48697,12	56156,42
1.10	Darbdavio socialinė parama	18000,00	31800,00	16933,47
2.	Valstybės biudžetas (dotacija), SB(VB)	41124,00	44612,00	44240,00
2.1	Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidos	41124,00	44612,00	44240,00
3.	Valstybės biudžetas (projektinės lėšos), VB	39300,00	31900,00	17700,00
3.1	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	39300,00	31900,00	17700,00
4.	Kiti šaltiniai (fizinių, juridinių asmenų parama), KT	339,25	963,68	462,52
4.1	Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos		150,00	150,00
4.2	Komandiruočių išlaidos		208,00	312,52
4.3	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	339,25	605,68	
	Iš viso:	1206516,25	1332602,68	1410064,52

2025 metais Biblioteka už keturis projektus iš Lietuvos kultūros tarybos gavo 17700,00 Eur, už šešis projektus iš Radviliškio rajono savivaldybės – 5305,00 Eur., prisidėjimo prie projektų – 6857,00 Eur., iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos dokumentams įsigyti buvo gauta 44240,00 Eur.

Didžiausia dalis lėšų yra sunaudojama darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, kitų prekių ir paslaugų įsigijimui, komunalinėms paslaugoms, dokumentams įsigyti ir kt.

2023–2025 metų gautų lėšų palyginimas pateiktas žemiau esančioje 1 diagramoje.

1 diagrama

Lyginant 2025 metų Bibliotekos gautas lėšas su 2024 metais padidėjo 5,8 proc., palyginus 2024 metus su 2023 metais – 10,5 proc.

17. IŠVADOS

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą sudaro Viešoji (centrinė) biblioteka (toliau – VB), ir 25 struktūriniai teritoriniai padaliniai, kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje.

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos misija – būti moderniu vietinės bendruomenės informacijos centru, teikiančiu gyventojams galimybę naudotis ne tik dokumentų fondais, bet ir šiuolaikinėmis informacijos ir komunikacijos technologijomis.

Apibendrinus 2025 m. Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (VB) ir jos 24 struktūrinių padalinių veiklą, pateikiamos pagrindinės išvados.

Strateginės misijos įgyvendinimas ir vaidmens transformacija: veikla orientuota į žinių visuomenės ugdymą, socialinę įtrauktį ir visą gyvenimą trunkantį mokymąsi.

Paslaugų plėtra (knygomatai, knygų gražinimo dėžės) užtikrina šiuolaikišką, bekontaktę ir nuo darbo valandų nepriklausomą prieigą prie išteklių, atitinkančią modernaus vartotojo poreikius.

Skaitmeninė įtrauktis ir edukacinė veikla: skaitmeninio raštingumo proveržis: Įgyvendintas projektas „Prisijungusi Lietuva“, orientuotas į socialiai pažeidžiamus asmenis ir senjorus, padėjo mažinti skaitmeninę atskirtį. Suorganizuoti 54 medių raštingumo mokymai (490 dalyvių) sustiprino bendruomenės gebėjimus naudotis e. paslaugomis.

STEAM ir inovacijos: Biblioteka tapo kūrybine laboratorija. Projektai kaip „REPLASTICO2“ ir „Robotikos akademija“ sėkmingai integravo ekologijos, tvarumo ir technologijų temas į tradicinį bibliotekos turinį.

Kultūrinis aktyvumas ir bendruomeniškumas – netradicinės formos: Biblioteka sėkmingai išėjo už savo sienų, organizuodama renginius netradicinėse erdvėse (naktinės ekskursijos, garsiniai skaitymai parkuose), taip didindama kultūros prieinamumą visame rajone.

Lyderystė regione: Iškovota pirmoji vieta vasaros skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“ patvirtina bibliotekos gebėjimą efektyviai telkti bendruomenę ir skatinti skaitymo kultūrą.

Krašto atminties puoselėjimas ir skaitmeninimas: tęstas nuoseklus darbas skaitmeninant krašto paveldo objektus (suskaitmeninti 262 vaizdai). Sukurtas virtualus maršrutas po rajono kultūros paveldo objektus užtikrina ilgalaikį istorinį tęstinumą ir prieinamumą skaitmeninėje erdvėje.

Veiklos rodikliai, iššūkiai ir perspektyvos: vartotojų elgsenos pokyčiai. Pastebima ryški tendencija – lankytojai vis dažniau renkasi skaitmeninį turinį ir virtualias paslaugas (12 806 virtualūs vartotojai), tačiau tradicinio popierinio skaitymo apimtys mažėja.

Jaunimo pritraukimo iššūkis: mažėjantis vaikų skaitytojų skaičius (sumažėjo 293) yra esminis iššūkis, skatinantis biblioteką dar aktyviau ieškoti interaktyvių, žaidybinių ir technologijomis grįstų paslaugų (pvz., „Pabėgimų kambarys“, VR patirtys).

Socialinė sklaida: Itin aktyvi veikla socialiniuose tinkluose (virš 1,6 mln. peržiūrų) rodo sėkmingą bibliotekos matomumą ir teigiamą įvaizdžio formavimą šiuolaikinėje informacinėje erdvėje.

2025 m. biblioteka įrodė savo gyvybingumą, gebėjimą konkuruoti su skaitmeninėmis platformomis per inovacijas ir tapo nepakeičiama Radviliškio rajono kultūrinės ekosistemos dalimi.

Ataskaitą parengė:

Radviliškio viešosios bibliotekos metodininkė Saulė Remeikienė.

Duomenis ir tezes surinko:

Viešosios bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė;

Viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Vaida Balčiūnaitė;

Kraštotyros-leidybos skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė;

Komplektavimo skyriaus vedėja Rūta Vilkaitė;

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Daiva Žiaunienė;

Vaikų literatūros skyriaus vedėja Nijolė Pakštienė.

Naudotasi:

padalinių metinėmis ataskaitomis; rajoninėje spaudoje – laikraščiuose „Šiaulių kraštas“, „Radviliškio naujienos“, „Radviliškio kraštas“, „Etaplius“, „Savivaldybių žinios“, žurnale „Tarp knygų“ – išspausdintų straipsnių apie rajono bibliotekų veiklą santraukomis, nuotraukomis iš Viešosios bibliotekos archyvų, bibliotekos ir padalinių socialinių tinklų paskyromis, www.radviliskibiblioteka.lt internetiniu puslapiu.

Redagavo: Viešosios bibliotekos redaktorė Lina Abromavičienė

Maketavo: VB maketuotoja-dizainerė Greta Simonavičienė.